REC 2014

KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

2. in 3. oktober 2014, Kongresni center, Terme Olimia

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 1 29. 09. 14 15:51

Moderni časi so časi povečevanja naših potreb in razvoja novih proizvodov, za kar potrebujemo vedno več energije in vedno več surovin. Predvsem surovine so tiste, ki jih večinoma pridobivamo z odvzemom iz njihovega naravnega okolja. V prizmi realnosti današnjega časa postaja jasno, da je količina primarnih surovin v naravi zelo omejena in da izčrpavanje naravnih bogastev že močno vpliva na kvaliteto življenja ljudi po vsem svetu. Prevladujoči koncept razvoja sveta ob omejenih naravnih virih trka ob meje možne nadaljnje rasti, zato je vedno več razmišljanj usmerjenih v sonaravne, vzdržne koncepte rasti.

Kot eden izmed ključnih odgovorov na problem izkoriščanja naravnih virov, je učinkovito ravnanje z odpadki. Ponovna izraba odpadkov za nove surovine in za energijo prinaša skupnosti izjemne pozitivne učinke, vendar je razvoj te dejavnosti odvisen predvsem od podpornega okolja, se pravi države in drugih integracij in od stroškovne učinkovitosti same predelave odpadkov v nove izdelke.

Namen konference je odgovoriti na prihajajoči čas z resnim razmislekom, kako s skupnimi napori reciklažno industrijo podpreti, da bo postala resna alternativa izkoriščanju naravnih virov pri čim več vrstah surovin. Ker gre za večplasten problem, bo konferenca z uglednimi predavatelji različnih strokovnih znanj in panog poskušali dodati svoj prispevek k nadaljnjemu razvoju reciklažne industrije, obenem pa opozoriti na težave, ki jih je potrebno odpraviti.

Ravnanje z odpadki mora nujno dobiti pomembno in ugledno mesto, za kar so v prvi vrsti odgovorni tisti, ki z odpadki ravnamo. Zato moramo nenehno težiti k razvoju in čim boljši informiranosti vseh deležnikov v sistemu, predvsem povzročiteljev odpadkov. Zato je ta konferenca namenjena vsem, ki se z odpadki ukvarjajo na kakršen koli način, vsem, ki jim je blizu varstvo okolja in vsem, ki želijo prispevati k čistejšemu okolju in ohranitvi le tega za naše zanamce.

Jure Fišer,
Predsednik sekcije zbiralcev in predelovalcev
kovinskih in nekovinskih odpadkov

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 3 29. 09. 14 15:51

PROGRAM

ČETRTEK 2.10.2014

8.30 – 9.00	**Prihod in registracija udeležencev**
9.00 – 9.15	**OTVORITVENI NAGOVOR PREDSEDNIKA SEKCIJE** Jure Fišer, direktor Gorenje Surovina d.o.o.
9.15 – 9.30	**POZDRAVNI NAGOVOR PREDSEDSTVA GZS** Alenka Avberšek, izvršna direktorica GZS za politike in zakonodajo
9.30 – 10.15	**ZAKONODAJA: SPODBUDA ALI OVIRA ZA RAZVOJ DEJAVNOSTI PREDELAVE ODPADKOV?** Janja Leban, direktorica Službe za varstvo okolja GZS
10.15 – 11.00	**AKTUALNI VIDIKI MEDNARODNEGA OKOLJSKEGA PRAVA GLEDE RAVNANJA Z ODPADKI** Doc. dr. Vasilka Sancin, Pravna fakulteta Ljubljana
11.00 – 11.30	**ODMOR**
11.30 – 12.15	**SMERNICE RAZVOJA RECIKLAŽE ODPADNEGA PAPIRJA** Mag. Justina Šepetavc, Vipap Videm Krško d.d
12.15 – 13.00	**JEKLO - MATERIAL PRETEKLOSTI, SEDANJOSTI IN PRIHODNOSTI** Marjan Mačkošek, direktor Štoresteel d.o.o.
13.00- 14.00	**KOSILO**
14.00 – 14.30	**OKOLJSKA ODGOVORNOST PODJETJA V PRIZMI PODALJŠANE ODGOVORNOSTI PROIZVAJALCA** Mag. Vilma Fece, Gorenje d.d.
14.30 – 15.00	**POGLED POSLOVNE BANKE NA FINANCIRANJE OKOLJSKEGA MANAGMENTA** Aleš Hauc, predsednik uprave NKBM
15.00 – 17.00	**OKROGLA MIZA** **KAKO OBDRŽATI ODPADKE IN ZELENA DELOVNA MESTA V SLOVENIJI IN S TEM CENEJŠE SUROVINE ZA SLOVENSKA PODJETJA?** Moderator Brigita Šarc, Dinos d.d.
19.00 – 21.00	**Skupna večerja**
21.00	**Zabavni program s Tadejem Tošem v klubu Žafran**

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 4 29. 09. 14 15:51

Gospodarska zbornica Slovenije

Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

PETEK 3.10.2014

9.00 – 9.45	**STRATEGIJA MKO NA PODROČJU OKOLJEVARSTVA** Minister MKO, TBC
9.45 – 10.30	**OBDAVČITEV VSEH VRST ODPADKOV – POGLED FURS-A NA IZVAJANJE DAVČNE ZAKONODAJE** Marjan Maček, vodja Sektorja za finančni nadzor
10.30 - 11.15	**SKUPINA SIJ – OKOLJSKA ODGOVORNOST KOT ELEMENT STRATEGIJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA DRUŽBE** Marjana Drolc Kaluža, direktorica nabave skupine SIJ
11.15 – 11.30	**ODMOR**
11.30 – 12.15	**MAKROEKOMSKI OBETI V 2015** Dr. Janez Šušteršič, profesor ekonomije in svetovalec
12.15 – 12.45	**NEKATERA AKTUALNA KONKURENČNO-PRAVNA VPRAŠANJA S PODROČJA RAVNANJA Z ODPADKI** Mag. Mitja Kocmut, Odvetniška družba Kocmut o.p., d.o.o.
12.45 – 13.15	**Zaključki konference**
13.15	**Kosilo**

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 5 29. 09. 14 15:51

OTVORITVENI NAGOVOR PREDSEDNIKA SEKCIJE

JURE FIŠER, direktor Gorenje Surovina d.o.o.

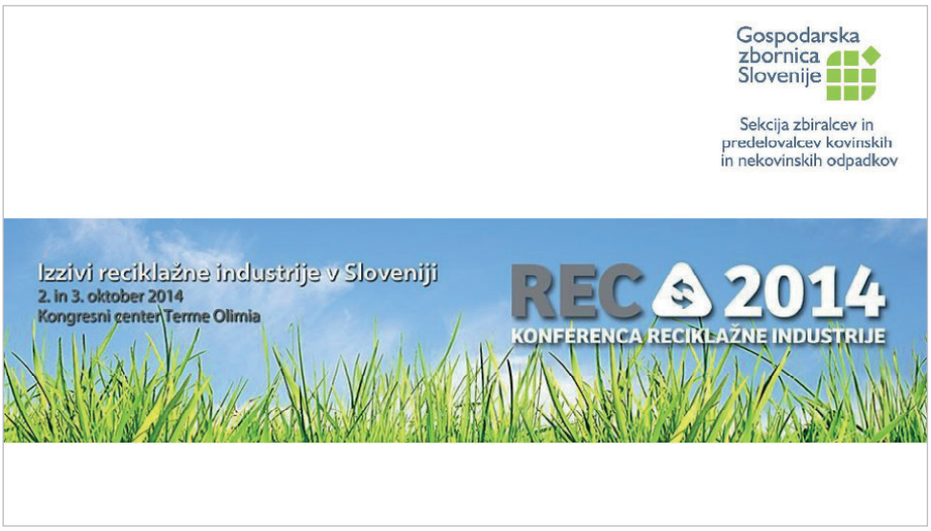

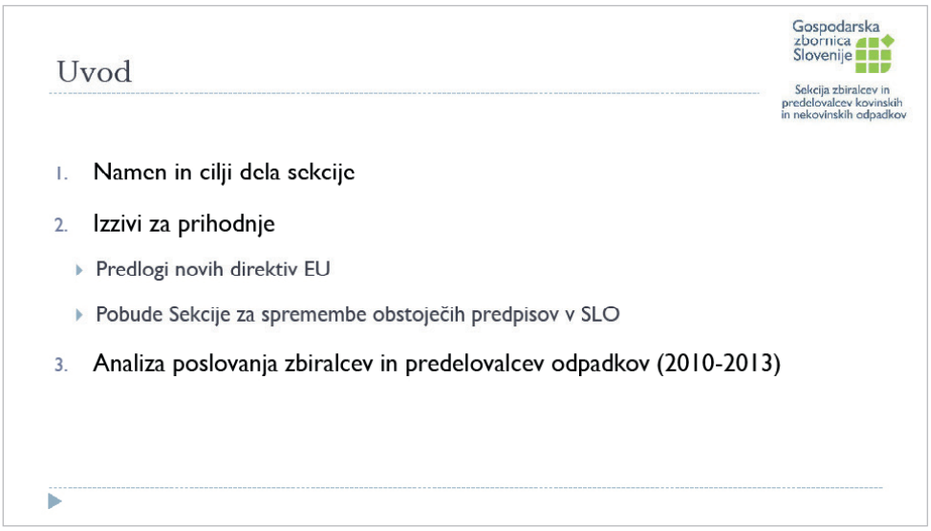

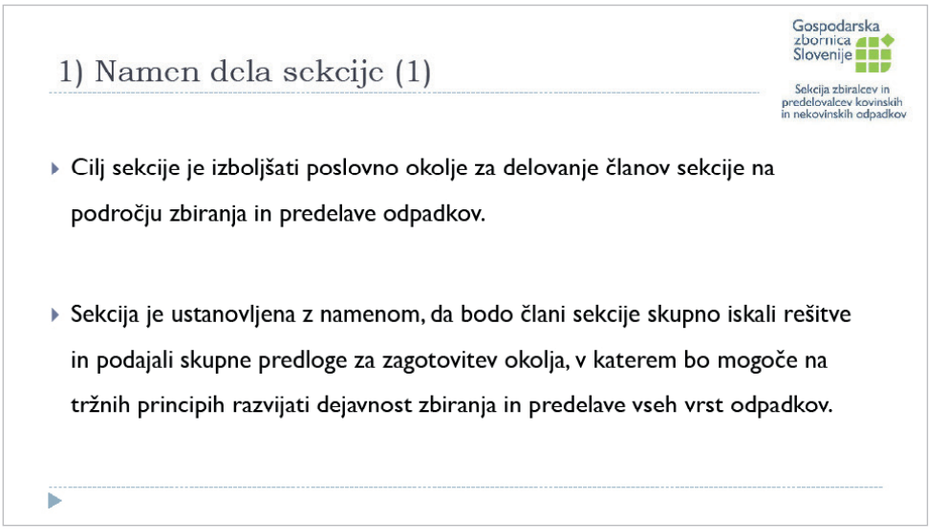

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 6 29. 09. 14 15:51

1) Namen in cilji dela sekcije (2)

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

- Skupen cilj vseh članov sekcije je razvijati dejavnost na način, da bo zagotovljena rast dejavnosti in varovanje okolja s povečano stopnjo predelave odpadkov v surovine.

1) Namen in cilji dela sekcije (3)

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

Namen dosega sekcija z naslednjimi aktivnostmi:

- pripravlja stališča in predloge za spremembo zakonodaje;
- komunicira z javnostjo;
- sodeluje državnimi organi (ministrstvo, inšpekcije, idr.)
- pripravlja strokovna srečanja in simpozije
- seznanja člane z novostmi
- druge aktivnosti za doseganje skupnih ciljev.

2. Izzivi za prihodnje

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

- Predlogi novih direktiv EU (http://ec.europa.eu/environment/waste/target_review.htm)
  - DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi direktiv
    - 2008/98/ES o odpadkih,
    - 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži,
    - 1999/31/ES o odlaganju na odlagališčih,
    - 2000/53/ES o izrabljenih vozilih,
    - 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter
    - 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi
- Pobude Sekcije za spremembe obstoječih predpisov v SLO
  - Posredovani predlogi na MOP, MF, MG

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 7 29. 09. 14 15:51

3) Analiza poslovanja (2010-2013)

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

- Zbiralcev in predelovalcev odpadkov (2010-2013):
- Skupno 31 podjetij
- Večina jih je včlanjena v sekcijo

Poslovni prihodki (v EUR)

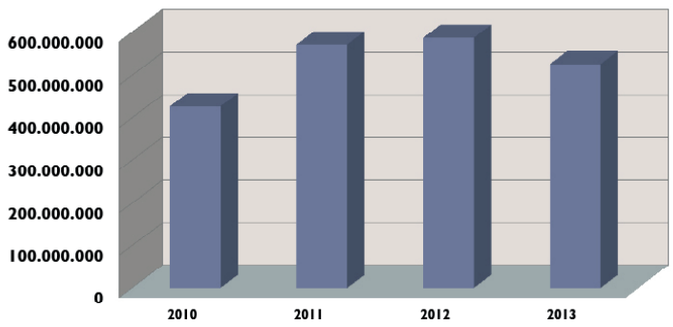

Poslovni izid iz dejavnosti (v EUR)

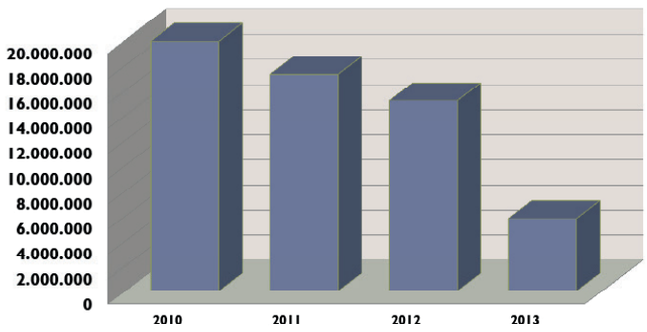

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 8 29. 09. 14 15:51

EBITDA (v EUR)

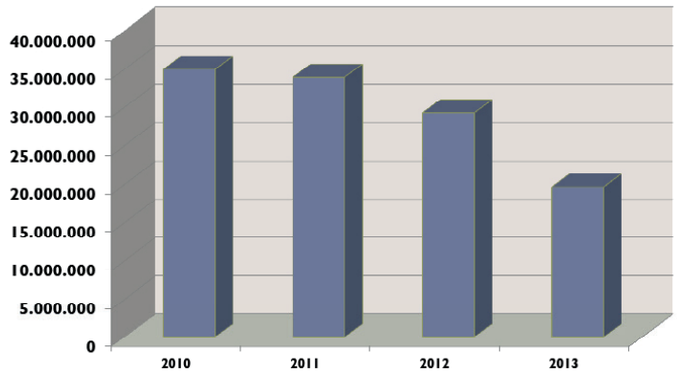

Čisti poslovni izid (v EUR)

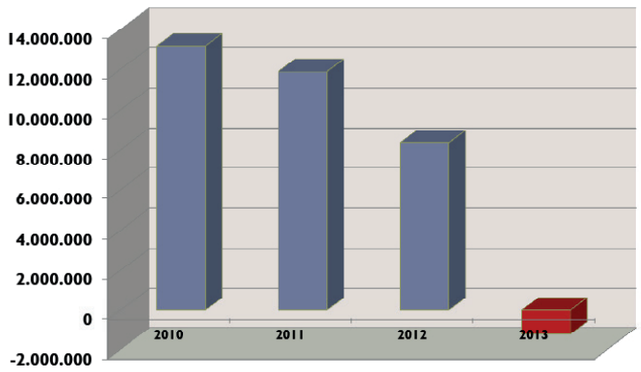

Povprečno št. zaposlenih

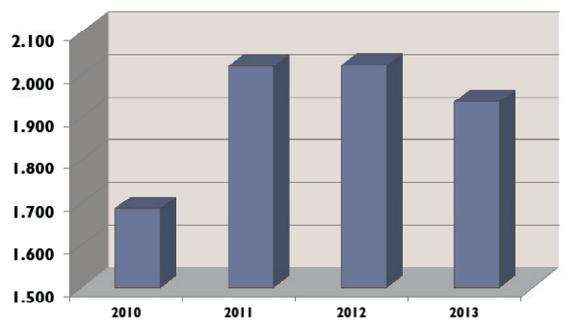

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 9 29. 09. 14 15:51

Potrebne so spremembe!

	2010	2011	2012	2013
Poslovni prihodki	427.301.405	571.385.401	587.212.133	526.654.101
Poslovni odhodki	407.391.373	554.090.205	572.032.468	520.836.403
Povprečno št. zaposlenih	1.687	2.021	2.023	1.937
Poslovni izid dejavnosti	19.910.032	17.295.196	15.179.665	5.817.698
EBITDA	35.001.225	33.953.125	29.258.575	19.681.281
Čisti poslovni izid	13.161.736	11.893.274	8.351.473	-1.221.702

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 10 29. 09. 14 15:51

ZAKONODAJA: SPODBUDA ALI OVIRA ZA RAZVOJ DEJAVNOSTI PREDELAVE ODPADKOV?

JANJA LEBAN, direktorica Službe za varstvo okolja GZS

Zakonodaja:
spodbuda ali ovira za razvoj dejavnosti predelave odpadkov

Janja Leban

Konferenca reciklažne industrije, Terme Olimia
2. in 3. oktober 2014

Gospodarska zbornica Slovenije

Kolikšen delež odpadkov predelamo?

- ❑ več kot je povprečje EU-27
- ❑ manj kot je povprečje EU-27

?

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 11 29. 09. 14 15:51

Ravnanje z odpadki (2010) v 1000 tonah

	Total	Energy recovery	Incineration without energy recovery	Recovery other than energy recovery	Disposal other than incineration
EU-28	2 338 730	89 650	42 260	1 145 110	1 061 680
EU-27	2 336 140	89 530	42 260	1 144 710	1 059 640
Belgium	30 358	4 797	1 975	20 414	3 172
Bulgaria	159 852	144	2	1 819	157 886
Czech Republic	18 247	767	55	13 220	4 204
Denmark	11 343	2 749	0	6 767	1 828
Germany	349 564	28 423	12 546	241 563	66 932
Estonia	17 953	336	0	5 956	11 661
Ireland	9 421	198	43	3 356	5 954
Greece	70 390	126	21	11 722	58 520
Spain	132 688	2 523	412	80 289	49 464
France	336 021	14 241	7 809	200 677	113 294
Croatia	2 585	110	24	403	2 048
Italy	127 156	2 373	6 092	93 037	25 655
Cyprus	2 371	7	7	1 381	976
Latvia	1 006	63	0	312	630
Lithuania	4 546	111	2	1 062	3 371
Luxembourg	12 546	32	124	6 286	6 105
Hungary	13 424	859	82	5 125	7 357
Malta	1 202	0	7	129	1 065
Netherlands	113 640	5 835	3 552	57 563	46 691
Austria	20 761	1 364	1 649	14 082	11 766
Poland	146 580	3 804	369	109 695	32 712
Portugal	20 115	2 343	419	7 583	9 771
Romania	212 858	1 507	75	16 561	194 716
Slovenia	5 638	282	35	3 885	1 436
Slovakia	7 692	255	66	3 559	3 812
Finland	105 630	9 847	389	31 999	63 395
Sweden	110 476	6 261	87	16 587	87 541
United Kingdom	285 674	316	6 343	189 183	89 932
Norway	0 292	1 280	276	2 566	2 170
FYR of Macedonia	2 106	0	1	331	1 775
Serbia	33 059	26	1	565	32 466
Turkey	777 471	126	27	197 216	580 102

49% 45%

69% 19%

50% 40%

69% 25%

Source: Eurostat (online data code: env_wastrt)

Gospodarska zbornica Slovenije

Odbor za sekundarne surovine GZS

Borza odpadkov GZS

pred 40 leti → 2014

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 12 29. 09. 14 15:51

Razvoj okoljskih tehnologij

Pristop	1960	1970	1980	1990
Kurativa	End-of-pipe tehnologije			
			Sanacija onesnaženosti tal	
Integriranost procesov		Optimizacija obstoječih procesov		
		Racionalna raba energije		
			Nove procesne tehnologije	
			BATNEC	
Usmerjenost k viru			Izbira surovin	
			Reciklaža in ponovna uporaba	
				Racionalna raba surovin
Preventiva in usmerjenost k proizvodu		trajnostni razvoj		LCA in eko design
				Inoviranje proizvodov

Razvoj zakonodaje

Gospodarska zbornica Slovenije

Prihodki sektorja okoljskega blaga in storitev po namenu, Slovenija, 2011

4,2 milijardi letno

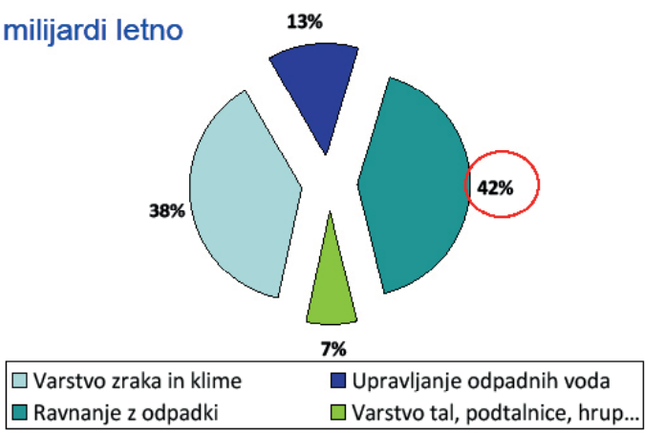

Vir: SURS

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 13 29. 09. 14 15:51

Prihodki sektorja okoljskega blaga in storitev po dejavnosti, Slovenija, 2011

	Vsi nameni	Ravnanje z odpadki
EUR / delež (%)	4,2 mrd	1,7 mrd
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1 %	
C Predelovalne dejavnosti	67 %	75
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	10 %	0
E Oskrba z vodo;ravnanje z odplakami in odpadki;saniranje okolja	13 %	22
O Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	2 %	1
Sektor država	7	2

Gospodarska zbornica Slovenije

Vir: SURS

Zaposleni v sektorju okoljskega blaga in storitev, Slovenija, 2011

"zelene zaposlitve"

30.254 = 4 % vseh zaposlitev v Sloveniji

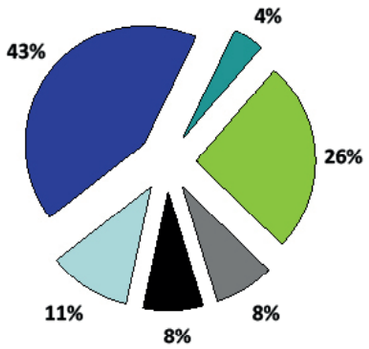

- A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo
- C Predelovalne dejavnosti
- D Oskrba z električno energijo, plinom...
- E Oskrba z vodo;ravnanje z odplakami in odpadki...
- F Gradbeništvo
- Drugo

Vir: SURS

Gospodarska zbornica Slovenije

BIELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 14 29. 09. 14 15:51

Zakonodajni okvir

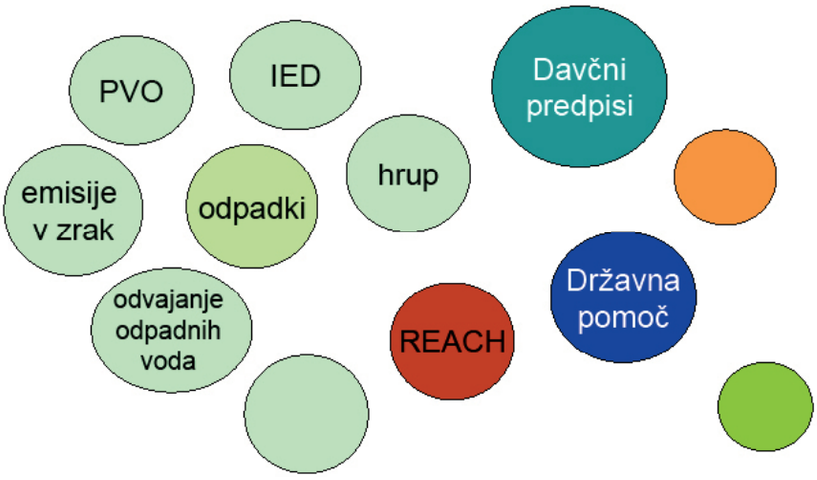

Gospodarska zbornica Slovenije

Predpisi o odpadkih

Uredba o odpadkih (Ur.l.RS, št.103/11)

tokovi odpadkov

- odpadna olja
- odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih
- odpadki, ki vsebujejo azbest
- embalaža in OE
- odpadna EE oprema
- odpadne baterije in akumul.
- izrabljena vozila
- …
- odpadna zdravila
- …
- trdna goriva
- biološko razgradljivi odpadki
- jedilna olja in masti
- …

postopki obdelave

sežig

odlaganje

okoljske dajatve

- mazalna olja
- embalaža
- baterije in akumulatorji
- električna in el.oprema
- motorna vozila
- …

Odlaganje odpadkov

Odredba o ločenih frakcijah ⇨ URKO

Občinski odloki

UREDBA (EU) št. 333/2011 – kdaj odpadne kovine prenehajo biti odpade

UREDBA (EU) št. 179/2012 – kdaj odpadno steklo preneha biti odpadek

UREDBA (EU) št. 715/2013 – kdaj odpadni baker preneha biti odpadek

? odpadni papir, kompost...

Uredba (ES)1013/2006 - pošiljke odpadkov

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 15 29. 09. 14 15:51

Nekaj dejstev

- v 20. stoletju se je svetovna poraba fosilnih goriv povečala za 12-krat, črpanje materialnih virov pa za 34-krat
- vsaka oseba v EU porabi 16 ton materialnih virov letno, od katerih se 6 ton zavrže, polovica tega gre na odlagališča
- če se bo raba virov nadaljevala s takšno hitrostjo, bosta do leta 2050 za naše preživetje potrebna več kot dva planeta
- do leta 2050 bomo potrebovali štiri- do desetkratno povečanje učinkovitosti rabe virov, pri čemer so že do leta 2020 potrebne bistvene izboljšave

Vir: Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri, COM(2011) 571 konč.

Gospodarska zbornica Slovenije

Okoljski akcijski program EU do 2020 (7 EAP)

„Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“

Dolgoročna vizija:

Leta 2050 živimo dobro znotraj okoljskih omejitev našega planeta. Naša blaginja in zdravo okolje izhajata iz **inovativnega, krožnega gospodarstva, kjer se nič ne zavrže** in kjer se **naravni viri upravljajo trajnostno, biotska raznovrstnost pa je zaščitena**, cenjena in obnovljena na način, ki krepi odpornost naše družbe. Naša **nizkoogljična rast** je že dolgo ločena od rabe virov in narekuje tempo varni in trajnostni globalni družbi.

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 16 29. 09. 14 15:51

V podporo krožnemu gospodarstvu

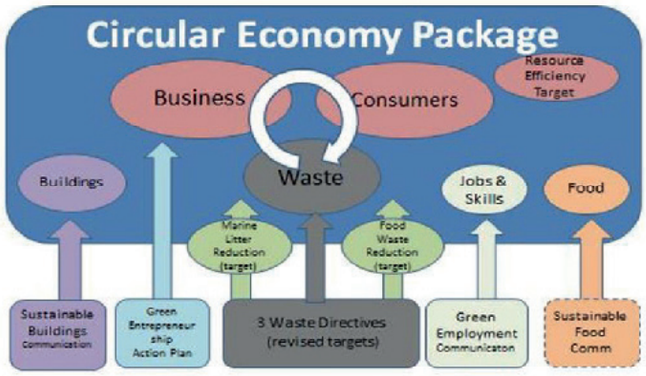

Vir: **Janez Potočnik,** European Commissioner for Environment, Press conference on Circular Economy and Green Employment Initiative, **Brussels, 2 July 2014**

Gospodarska zbornica Slovenije

Predlog direktive o spremembi direktiv

COM(2014)397 final, 2.7.2014

2008/98ES o odpadkih

2000/53/ES o izrabljenih vozilih

94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži

2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter OBA

1999/31/ES o odlaganju na odlagališčih

2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi

Vir slik: SOkol ARSO

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 17 29. 09. 14 15:51

Nov EU katalog odpadkov – zakaj?

- uskladitev z zakonodajo o kemikalijah
  - nevarne lastnosti

uporaba:
od 1. junija 2015

Gospodarska zbornica Slovenije

Ključne spremembe direktiv

- poenotenje pojmov in **večja pristojnost komisije** – delegirani in izvedbeni akti
- višji cilji za pripravo za ponovno uporabo in recikliranje **komunalnih odpadkov** na 70 % do leta 2030
- višji cilji za ponovno uporabo in recikliranje **odpadne embalaže**
- uvedba minimalnih pogojev za delovanje za **razširjeno odgovornost proizvajalca**
- omejitev odlaganja na odlagališčih za komunalne odpadke, ki niso ostanki odpadkov, do leta 2030 (manj kot 5%);
- preprečevanje nastajanja živilskih odpadkov v celotni prehranski verigi – zmanjšanje za namanj 30 % med 1. januarjem 2017 in 31. decembrom 2025
- ...

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 18 29. 09. 14 15:51

Dodana definicija komunalnih odpadkov

"komunalni odpadki' pomenijo odpadke, določene v Prilogi VI:

Sestava komunalnih odpadkov

- komunalni odpadki vključujejo odpadke iz gospodinjstev in odpadke iz trgovine na drobno, malih podjetij, poslovnih zgradb in institucij (kot so šole, bolnišnice, vladne zgradbe), ki so po naravi in sestavi podobni odpadkom iz gospodinjstev, pri čemer te odpadke zbirajo občine ali se zbirajo v njihovem imenu

Sem spadajo:

- kosovni odpadki (npr. bela tehnika, pohištvo, vzmetnice)
- vrtni odpadki, listje, pokošena trava, smeti s cest…

Vključujejo odpadke iz istih virov, ki so jim podobni po sestavi in naravi ter:

- se ne zbirajo v imenu občin, temveč neposredno v okviru shem ROP ali zasebnih neprofitnih institucij…

Gospodarska zbornica Slovenije

Cilji za komunalne odpadke

✓ papir, kovine, plastika, steklo
- **2015**: ločeno zbiranje vsaj za papir, kovine, plastiko in steklo
- ~~**2020**: priprava za ponovno uporabo in reciklaža~~
  - ~~najmanj 50% za papir, kovine, plastika, steklo iz gospodinjstev in po možnosti iz drugih virov~~

✓ najpozneje do **1.1.2020**: recikliranje in priprava za ponovno uporabo KO se povečata na najmanj 50 % teže

✓ najpozneje do **1.1.2030**: recikliranje in priprava za ponovno uporabo KO se povečata na najmanj 70 % teže

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 19 29. 09. 14 15:51

Cilji za odpadno embalažo

	do konca 2012	…2020	…2025	…2030
predelava odpadne embalaže	60			
priprava za ponovno uporabo in reciklaža odpadne embalaže	55-80	60	70	80
priprava za ponovno uporabo in reciklaža po materialih:				
plastika	22,5	45	60	
Les	15	50	65	80
železne kovine	50	70	80	90
aluminij		70	80	90
steklo	60	70	80	90
papir in karton	60	85	90	

Gospodarska zbornica Slovenije

Recikliranje odpadne embalaže

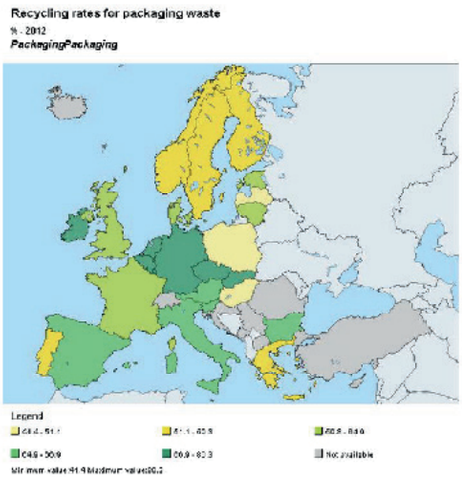

Vir: Eurostat

Slovenija, 2012
- nastalo: 202.021 ton
- reciklaža: 66,9 %

cilji 2012: 55 - 80 %

EU-27: 64,6 %

nastajanje v kg/prebivalca
- EU-27: 157,5
- Slovenija: 98,2

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 20 29. 09. 14 15:51

Recikliranje lesene embalaže

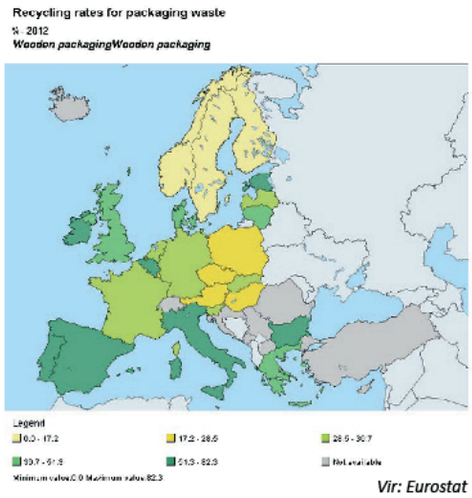

Vir: Eurostat

Slovenija, 2012
lesena embalaža:

- reciklaža: 33,1%

cilji 2012: 15 %

EU-27: 37,9 %

Gospodarska zbornica Slovenije

Razširjena odgovornost proizvajalcev (ROP=EPR)

ROP pomeni operativno in/ali finančno odgovornost proizvajalca za proizvod, razširjeno na popotrošniško stopnjo življenjskega cikla proizvoda.

predlog sprememb 8. člena 2008/98/EC

priloga: minimalne zahteve za ROP

ROP je strategija za varstvo okolja, ki ima cilj zmanjšati celokupni učinek proizvoda na okolje tako, da je proizvajalec proizvoda odgovoren za proizvod skozi ves njegov življenjski krog še posebej z obvezo sprejemanja završenih proizvodov, reciklažo in končno odstranitvijo odpadka

Thomas Lindhqvist 1990

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 21 29. 09. 14 15:51

Kdo je za kaj odgovoren?

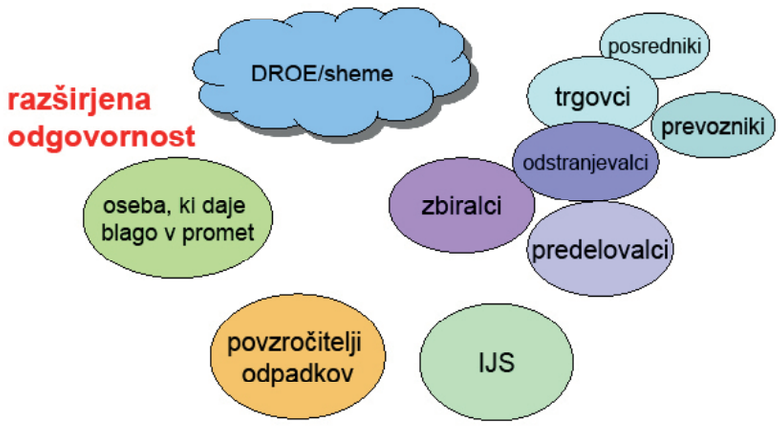

Gospodarska zbornica Slovenije

Spodbujanje eko-dizajna (okoljske zasnove)

- države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za spodbujanje zasnove proizvodov, da bi zmanjšale njihov vpliv na okolje in nastajanje odpadkov med proizvodnjo in poznejšo uporabo proizvodov, brez izkrivljanja notranjega trga
  - ⇨ vključuje ukrepe za spodbujanje razvoja, proizvodnje in trženja proizvodov,
    - ki so primerni za večkratno uporabo
    - ki so tehnično dolgotrajni
    - ki so potem, ko postanejo odpadki, primerni za ponovno uporabo in recikliranje
  - ⇨ upoštevajo se vsi učinki življenjskega cikla proizvodov

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 22 29. 09. 14 15:51

IMAGEEN – uvajanje okoljske zasnove v SMP s pomočjo EEN mreže

cilj: optimizacija embalaže in stroškov

Konferenca:

12. december 2014, GZS

Vabljeni!

imageen

enterprise europe network

Gospodarska zbornica Slovenije

Zmanjšanje obremenitev – oprostitev za OVD

DČ **lahko** oprostijo ustanove ali podjetja izpolnjevanja zahtev za OVD v primeru:

- zbiranja nenevarnih odpadkov
- prevoza nenevarnih odpadkov
- odstranjevanja lastnih nenevarnih odpadkov na kraju nastanka
- predelave odpadkov

pristojni organ vodi register

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 23 29. 09. 14 15:51

IED → vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega

prenos - kdaj?

- odstranjevanje ali predelava nevarnih odpadkov z zmogljivostjo več kot 10 ton na dan:
  - mešanje pred izvedbo katerekoli druge dejavnosti iz 5.1 in 5.2
  - ponovno pakiranje pred izvedbo katerekoli druge dejavnosti iz 5.1 in 5.2
- odstranjevanje nenevarnih odpadkov, z zmogljivostjo več kot 50 ton na dan:
  - obdelava žlindre in pepela
  - obdelava kovinskih odpadkov, vključno z OEEO ter izrabljenimi vozili in njihovimi deli, v drobilnikih
- predelava, ali kombinacija predelave in odstranjevanja ne-nevarnih odpadkov z zmogljivostjo več kot 75 ton na dan:
  - obdelava žlindre in pepela
  - obdelavo kovinskih odpadkov, vključno z OEEO ter izrabljenimi vozili in njihovimi deli, v drobilnikih

Gospodarska zbornica Slovenije

Kdo je dolžan narediti PVO?

Uradni list RS, št. 51/2014

Oznaka	Opis poglavja in vrste posega	PVO[1]	PP[2]
E	Okoljska infrastruktura		
E.I	Odpadki in odpadne vode		
E.I.1	Naprava za odstranjevanje[19] ali predelavo[20] odpadkov s toplotnimi postopki:		
E.I.1.1	• ko gre za nevarne odpadke*	X	
E.I.1.2	• ko gre za nenevarne odpadke in zmogljivost znaša najmanj 100 t na dan*	X	
E.I.1.3	• ko gre za nenevarne odpadke in zmogljivost znaša najmanj 3 t na uro		X
E.I.2	Naprava za kemično obdelavo[21]:		
E.I.2.1	• nevarnih odpadkov*	X	
E.I.2.2	• nenevarnih odpadkov 100 t ali več na dan*	X	
E.I.2.3	• nenevarnih odpadkov najmanj 50 t na dan		X
E.I.3	Odlagališča[22] odpadkov		
E.I.3.1	• ko gre za nevarne odpadke*[23]	X	
E.I.3.2	• ko gre za nenevarne odpadke in skupna zmogljivost znaša 25.000 t ali dnevna zmogljivost odlaganja 10 t	X	
E.I.3.3	• ko gre za druge nenevarne odpadke, razen inertnih, in skupna zmogljivost znaša manj kot 25.000 t in dnevna zmogljivost odlaganja manj kot 10 t		X
E.I.3.4	• ko gre za izključno inertne odpadke z zmogljivostjo odlaganja 50 t na dan		X
E.I.4	Trajno podzemno skladiščenje odpadkov[24]	X	
E.I.5	Naprava za biološko obdelavo[25]		

X obvezna presoja

X predhodni postopek

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 24 29. 09. 14 15:51

Ali je zakonodaja spodbuda ali ovira za razvoj dejavnosti predelave odpadkov

?

Pričakovanje: odpadki prioriteta MOP

+ dialog gospodarstvom

Gospodarska zbornica Slovenije

Kontakt:
Janja Leban
GZS-Služba za varstvo okolja
Tel: 01 5898 193
janja.leban@gzs.si
www.gzs.si

Hvala za pozornost!

Gospodarska zbornica Slovenije

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 25 29. 09. 14 15:51

AKTUALNI VIDIKI MEDNARODNEGA OKOLJSKEGA PRAVA GLEDE RAVNANJA Z ODPADKI

Doc. dr. Vasilka Sancin, Pravna fakulteta Ljubljana

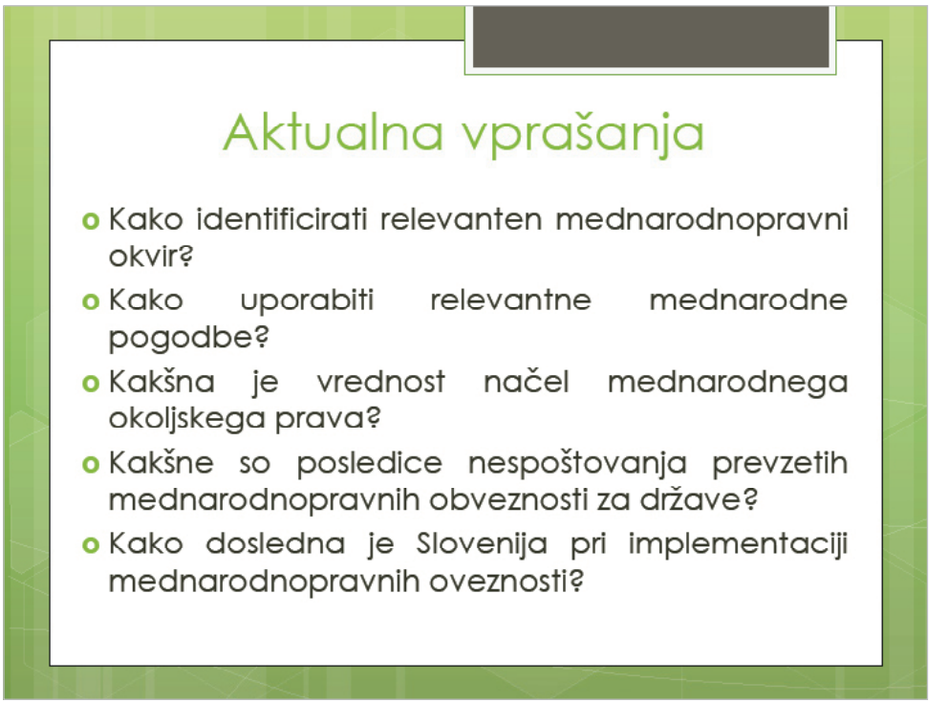

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 26 29. 09. 14 15:51

Mednarodnopravno urejanje ravnanja z odpadki

1. Prevencija in obravnava
2. Odlaganje
3. Recikliranje in ponovna uporaba
4. Mednarodni prevoz (vključno s trgovino)

- Razen posebnih pravil, ki veljajo za Antarktiko in pravnega reda EU (ki je glede učinkov za države članice bliže notranjemu pravu) NE obstaja regionalni ali globalni pravni okvir, ki bi uvedel strategijo upravljanja odpadkov (pravila so razdrobljena po posameznih področjih v povezavi z doseganjem drugih ciljev, npr. odlaganje odpadkov v morju, omejevanje emisij plinskih odpadkov itd.)

Mednarodnopravna obravnava odpadkov

- Komunalni odpadki
- Nevarni in strupeni odpadki
- Radioaktivni odpadki
- Problem mednarodnopravne ureditve je tako normativen kot institucionalen:

Na univerzalni ravni ni telesa, ki bi imel splošno odgovornost za odpadke, kar vodi k fragmentiranemu, ad hoc in zgolj delno ustreznemu mednarodnemu odzivanju

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 27 29. 09. 14 15:51

Obravnava odpadkov - EU

- Okvirna direktiva EU o ravnanju z odpadki (2008/98/EC): Odpadki so vir surovin (in ne samo nekaj, kar je potrebno čim ceneje odložiti), zato morajo države članice sprejeti ukrepe, da se odpadki v čim večji meri ponovno uporabijo.
- Direktiva določa 5-stopenjsko hierarhijo ravnanja z odpadki, ki se upošteva kot prednostni vrstni red pri načrtovanju politike in pripravi zakonodaje na področju odpadkov, in sicer:

1. preprečevanje nastajanja odpadkov,
2. priprava odpadkov za ponovno uporabo,
3. recikliranje,
4. druga predelava (npr. energetska predelava),
5. odstranjevanje.

Mednarodnopravni okvir

Formalni viri mednarodnega prava:

- Mednarodne pogodbe
- Običajno mednarodno pravo
- Splošna pravna načela
- Zavezujoče odločitve mednarodnih organizacij

Pomožni sredstvi:

- Jurisprudenca
- Doktrina

Vloga prava EU za države članice!

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 28 29. 09. 14 15:51

TEMELJNA NAČELA MEDNARODNEGA OKOLJSKEGA PRAVA

- Trajnostni razvoj, integracija in soodvisnost
- Medgeneracijska in znotraj-generacijska pravičnost
- Odgovornost za čezmejno škodo
- Transaprentnost, javna participacija in dostop do informacij in pavnih sredstev
- Načelo sodelovanja in načelo skupnih a različnih obveznosti
- Previdnostno načelo
- Načelo prevencije
- Načelo "onesanževalec plača"
- Dostop do in delitev dobička od naravnih virov
- Skupno dobro in skupna dediščina človeštva
- Dobro upravljanje (Good governance)

Pomembnejši mednarodnopravni predpisi

- 1989 Baselska konvencija o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja z 1995 Protokolom o odgovornosti in povračilu in Spremembo iz leta 1994 („Baselska prepoved")– Slovenija je pogodbenica konvencije od leta 1993 (konvencija ima 160 pogodbenic)
  - Cilj: okolju primerno upravljanje odpadkov
  - Kontrolni sistem, ki temelji na obveznosti predhodnega obveščanja
  - Slovenijo pokriva *Regional Centre of the Basel Convention for Training and Technology Transfer for Central and Eastern Europe* v Budimpešti
  - 1991 Bamako konvencija
  - 1995 Waigani konvencija
- 1976 OECD Council recommendation on a Comprehensive Waste Management Policy
- 1987 UNEP Cairo Guidelines and Principles for the Environmentally Sound Management of Hazardous Wastes
- 1990 IAEA Code of Conduct on Radioactive Waste
- 1997 Joint Convention on Spent Fuel and Radioactive Waste Management
- OECD C(2001)107/Final - Control of Transboundary Movement of Wastes Destined for Recovery Operations

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 29 29. 09. 14 15:51

Baselska konvencija (1989)

Preambula:

"…zavedajo se potrebe po nadaljnjem razvijanju in uvajanju tehnologij, ki so skladne z okoljem in ustvarjajo manj odpadkov, *možnosti recikliranja*, dobrih sistemov gospodarjenja in upravljanja, z namenom da se zmanjša na minimum proizvajanje nevarnih odpadkov in drugih odpadkov, …"

Deveti odstavek 4. člena, ki določa splošne obveznosti, med drugim, pogodbenicam nalaga, da morajo sprejeti ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da bo uvoz / izvoz nevarnih odpadkov in drugih odpadkov dovoljen, samo če: "…b) *so odpadki potrebni kot surovina za reciklažo ali predelovalno industrijo v državi uvoznici* …".

Baselska konvencija: 5. člen IMENOVANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN CENTRA

Da bi olajšale uresničevanje te konvencije, morajo udeleženke:

1. Imenovati enega ali več pristojnih organov in ustanoviti en center. En pristojen organ morajo imenovati zato, da bo sprejemal obvestila, če bo država tranzitna;
2. V treh mesecih od datuma, ko ta konvencija zanje začne veljati, obvestiti sekretariat, katere agencije so določile kot svoj center in svoje pristojne organe;
3. V enem mesecu od datuma sklepa obvestiti sekretariat o vseh spremembah, ki zadevajo imenovanje, ki so ga opravile po drugem odstavku.

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 30 29. 09. 14 15:51

Podatki za Slovenijo objavljeni na spletni strani Regionalnega centra v Budimpešti

Kontaktna točka za Baselsko konvencijo
Institution: Ministry of Agriculture and Environment
Dunajska 47, 1000 Ljubljana, Slovenia
Tel.: +386 1 478 73 06, **Fax:** +386 1 478 74 20, **Email:** t.gomiscek@gmail.com, tanja.gomiscek@gov.si
Pristojen organ
Department: Environmental Agency
Institution: Ministry of the Environment, Spatial Planning and Energy
Vojkova 1B, 1000 Ljubljana, Slovenia
Tel.: +386 61 478 45 35, **Fax:** +386 61 478 40 51, **Email:** nada.suhadolnik-gjura@gov.si, marija.fele-beuermann@gov.si

- Problem ažurnosti podatkov!

Pravo EU

- Uredbe:
  - Producer Responsibility Obligations (Packaging Waste) Regulations 1997
  - EU Landfill Directive - 1999/31/EC
  - Commission Regulation (EC) 1013-2006
  - Commission Regulation (EC) 801-2007
  - Commission Regulation (EC) 1418-2007
  - Commission Regulation (EC) 740-2008
- European Waste Codes
- European Waste Catalogue

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 31 29. 09. 14 15:51

Zahteve EU

Direktiva 2008/98/ES o odpadkih v zvezi z ravnanjem s komunalnimi odpadki določa več ciljev varstva okolja, med drugimi tudi, da je do leta 2020 treba ponovno uporabo ter recikliranje odpadnih materialov, kot so najmanj papir, kovine, plastika in steklo iz gospodinjstev ter po možnosti iz drugih virov, če so ti tokovi odpadkov podobni odpadkom iz gospodinjstev, povečati na najmanj 50 % skupne mase.

Mednarodno sodstvo

- Pomen prakse Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu, npr.:
  - Lopez Ostra proti Španiji (1995) 20 EHRR 277,
  - Guerra in drugi proti Italiji (1998) 26 EHRR 357,
  - Öneryildiz proti Turčiji (2005) 41 EHRR 20

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 32 29. 09. 14 15:51

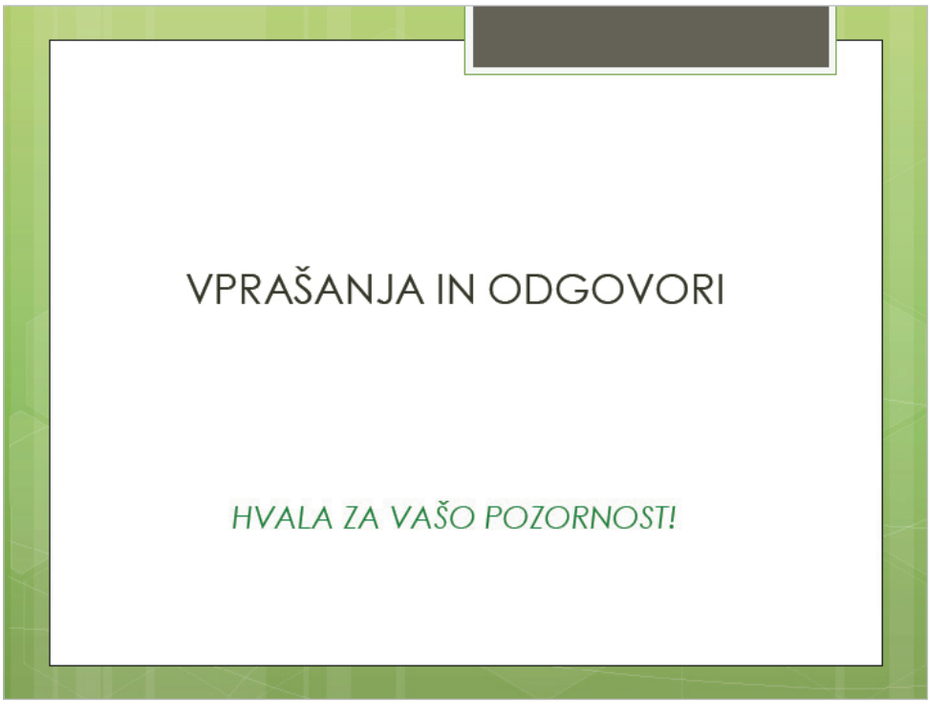

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 33 29. 09. 14 15:51

JEKLO - MATERIAL PRETEKLOSTI, SEDANJOSTI IN PRIHODNOSTI

MARJAN MAČKOŠEK, direktor Štoresteel d.o.o.

materiali	mio ton
cement	4.000
jeklo	**1.582**
apno	350
sol	264
mavec	160
žveplo	69
soda	53

kovine	mio ton
jeklo	**1.582**
aluminij	47,3
baker	17,9
cink	13,5
srebro	0,026
zlato	0,0028
platina	0,00019

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 34 29. 09. 14 15:51

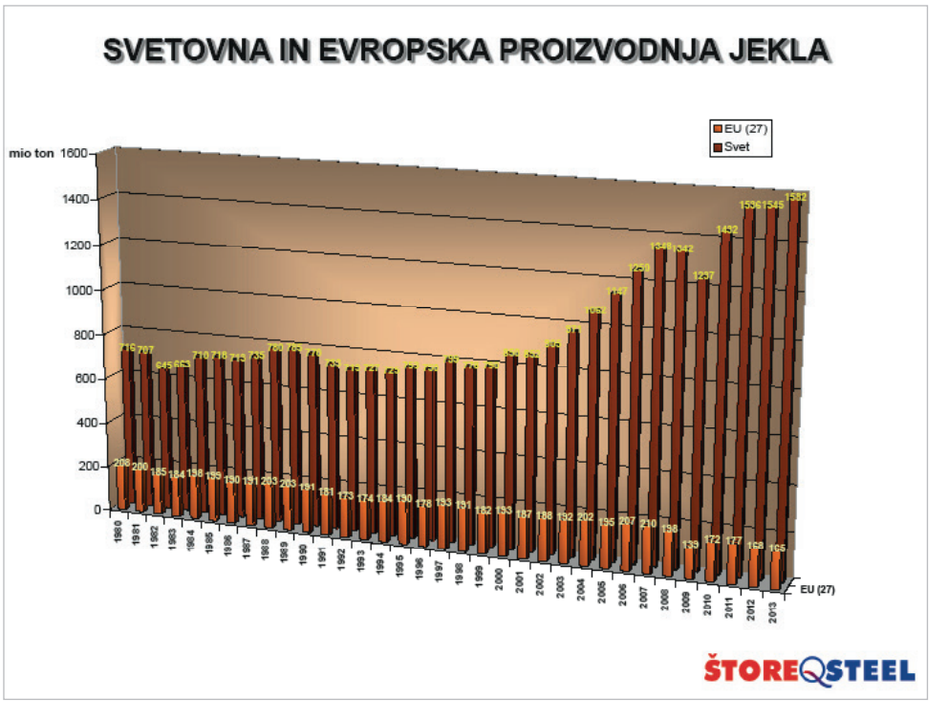

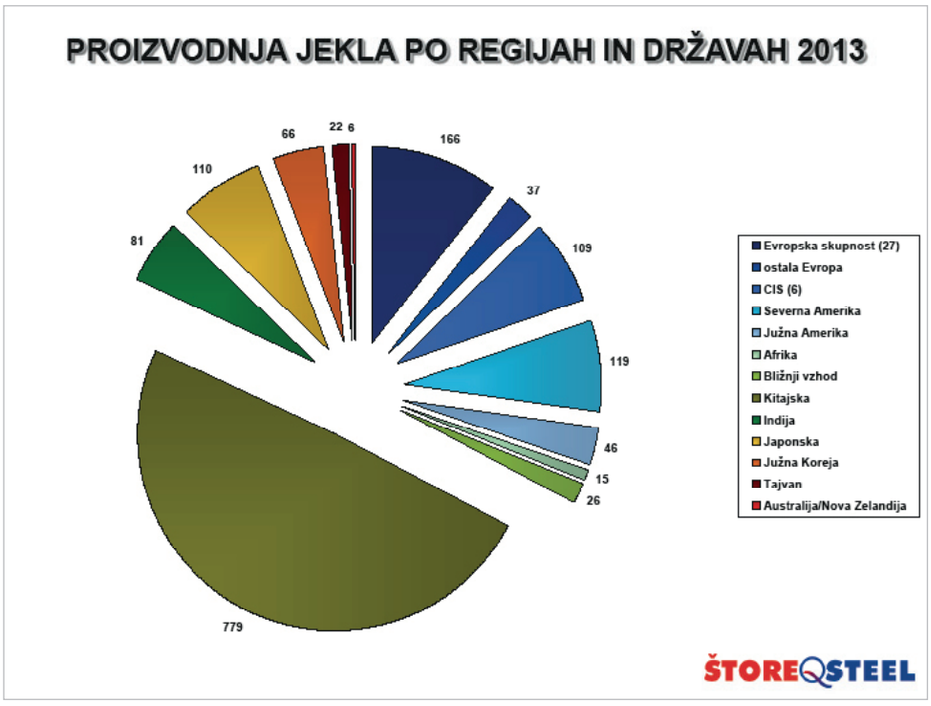

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 35 29. 09. 14 15:51

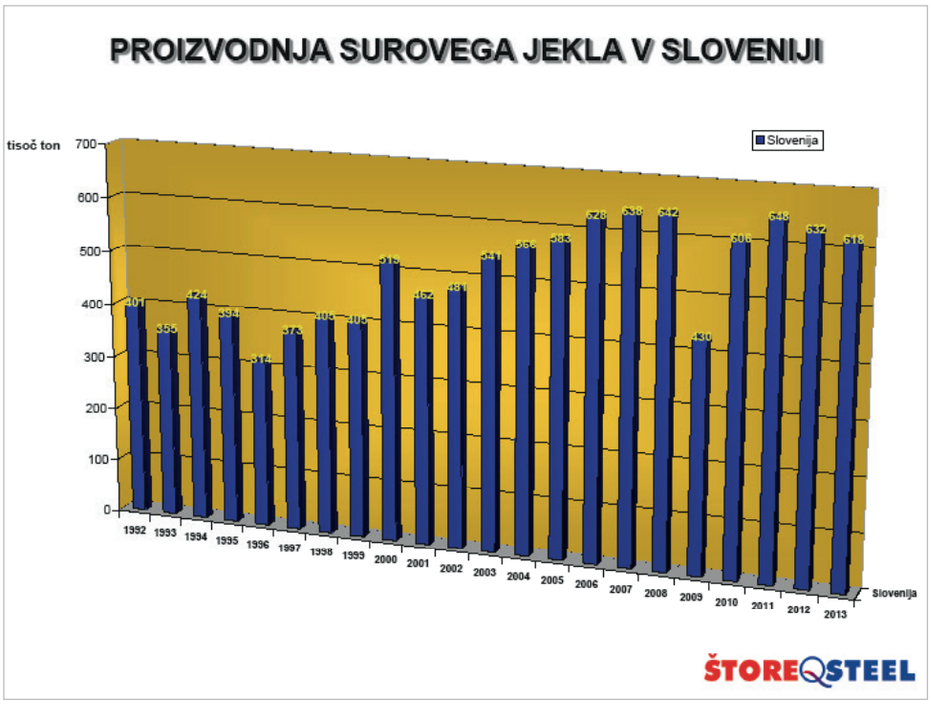

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 36 29. 09. 14 15:51

PORABA JEKLA PER CAPITA PO DRŽAVAH IN REGIJAH

Država, regija	Rast BDP 2010	Delež urbanizacije 2011	Poraba jekla per capita 2010
Kitajska	10,4	50,6	427
Indija	8,8	31,3	52
Južna Koreja	6,2	83,2	1077
Južna Amerika	5,8	92,5	112
Japonska	4,5	91,3	503
Rusija	4,5	73,8	256
Severna Amerika	3,2	82,2	242
EU	1,8	72,9	294

Vir: UN – World Urbanization Prospects: The 2011 Revision, 2012
CIA – World Factbook, 2014
Worldsteel.org, 2012

ŠTOREQSTEEL

PORABA JEKLA PO SKUPINAH IZDELKOV

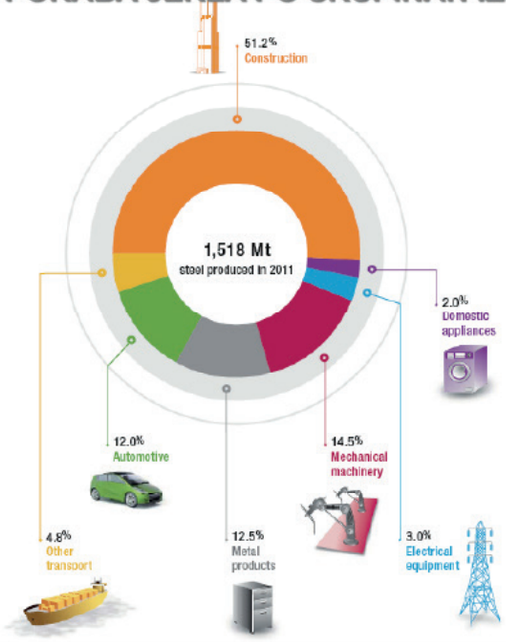

Vir: Worldsteel.org, 2013

ŠTOREQSTEEL

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 37 29. 09. 14 15:51

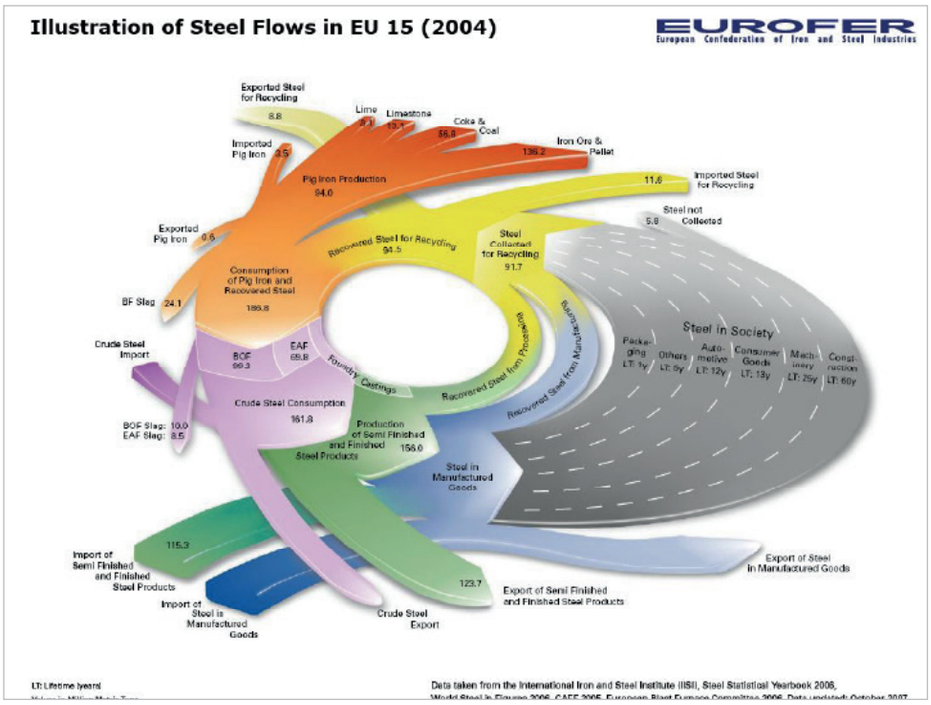

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 38 29. 09. 14 15:51

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 39 29. 09. 14 15:51

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 40 29. 09. 14 15:51

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 41 29. 09. 14 15:51

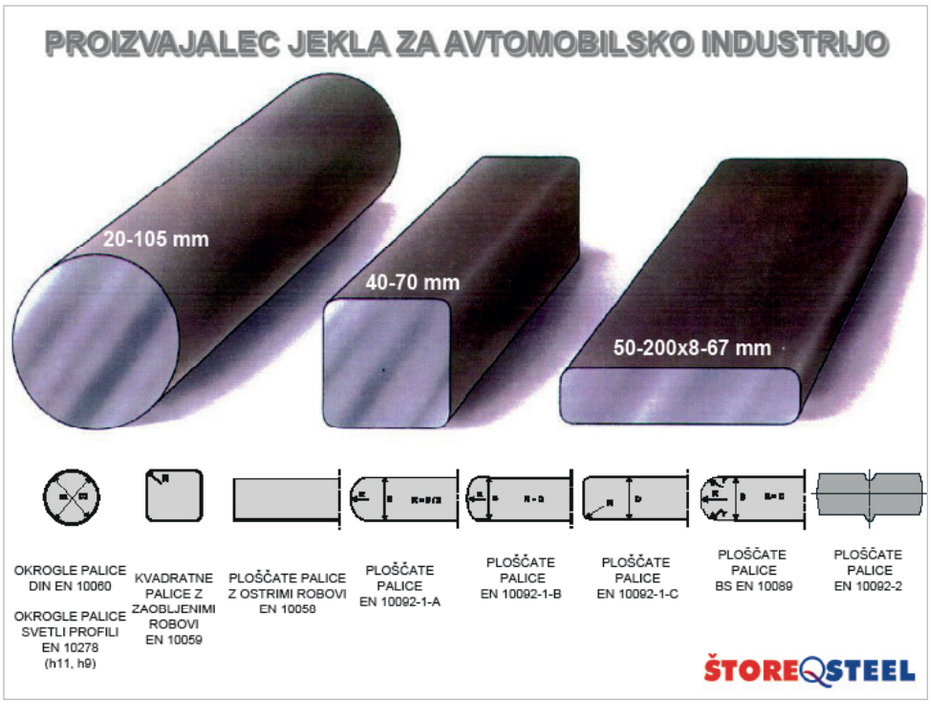

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 42 29. 09. 14 15:51

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 43 29. 09. 14 15:51

OKOLJSKA ODGOVORNOST PODJETJA V PRIZMI PODALJŠANE ODGOVORNOSTI PROIZVAJALCA

Mag. VILMA FECE, Gorenje d.d.

gorenje

OKOLJSKA ODGOVORNOST PODJETJA V PRIZMI PODALJŠANE ODGOVORNOSTI PROIZVAJALCEV

Mag. Vilma FECE

Podčetrtek, 2-3.9. 2014

www.gorenje.com

gorenje

Poslovna področja glede na strategijo 2014-2018

TEMELJNA DEJAVNOST

DOM
Izdelki in storitve za dom

VGA (veliki gospodinjski aparati)
MGA (mali gospodinjski aparati)
HVAC (ogrevanje, prezračevanje, klimatske naprave)

% od prihodkov od prodaje

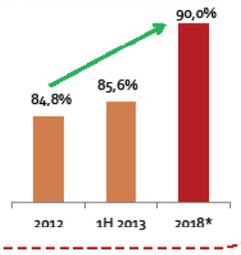

* cijini nivo

PORTFELJSKE NALOŽBE

Ekologija
Storitve povezane z ekologijo
Orodjarstvo
Inženiring
Hoteli in gostinstvo
Trgovina

www.gorenje.com

Stran | 2

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 44 29. 09. 14 15:51

Pregled poslovanja – Trgi

gorenje

- Globalna prisotnost
- Prodaja v 90 državah sveta
- Evropa – tradicionalni domači trg, kjer ustvarimo več kot 90 % vseh prihodkov od prodaje
- Vzhodna Evropa je zaradi dinamične rasti za Gorenje najbolj perspektiven trg za rast
- Nadaljnja krepitev globalne prisotnosti (večanje prodaje izven svojega tradicionalnega trga Evrope), kar bo pozitivno vplivalo na tržni položaj Gorenja

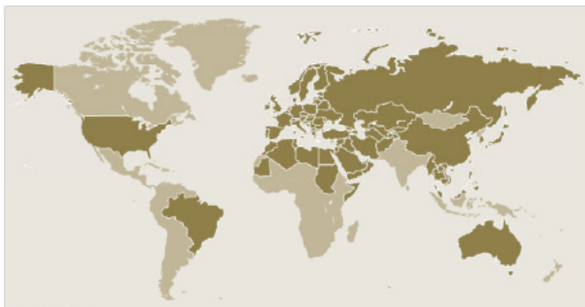

REGIJE SKUPINE GORENJE	
ZAHODNA EVROPA IN SKANDINAVIJA	Avstrija, Nemčija, Italija, Španija, Portugalska, Francija, Velika Britanija, Irska, Litva, Latvija, Estonija, Švedska, Norveška, Finska, Danska, Švica, Grčija
BENELUKS	Belgija, Nizozemska, Luksemburg
CENTRALNA EVROPA	Češka, Slovaška, Poljska, Madžarska, Ukrajina, Moldavija
JUGOVZHODNA EVROPA	Slovenija, Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina, Crna Gora, Albanija, Makedonija, Romunija, Bolgarija, Kosovo, Izrael
VZHODNA EVROPA	Rusija, Kazahstan, Belorusija, Kirgizistan, Armenija, Gruzija, Turkmenistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Azerbajdžan
PREKOMORSKE DRŽAVE	**Bližnji vzhod in Severna Afrika:** Turčija, Irak, Saudska Arabija, Iran, Afganistan, Jemen, Oman, ZAE, Katar, Bahrajn, Kuvajt, Jordanija, Libija, Maroko, Mauritanija, Alžerija, Tunizija, Libanon, Egipt, Sudan, Južni Sudan, Djibouti, Somalijo **Daljni vzhod:** Kitajska, Singapur, Japonska, Hong Kong, Tajvan, Južna Koreja, Mjanmar, Laos, Vietnam, Tajska, Kambodža, Malezija, Filipini **ZDA, Avstralija in Brazilija.**

www.gorenje.com

Stran | 3

Razširjena odgovornost proizvajalca

gorenje

Razširjena odgovornost proizvajalca (EPR) je opredeljena kot odgovornost za proizvod v celotnem življenjskem ciklu proizvoda, vključno z ravnanjem po izteku njegove življenjske dobe.

Z opredelitvijo odgovornosti proizvajalcev za proizvod, ko ta nastane odpadek, so postavljene tudi osnovne zahteve po zmanjševanju nastajanja odpadkov, zmanjšanju porabe naravnih virov ter povečanju recikliranja

www.gorenje.com

Stran | 4

BELEŽKE

OECD pristop k razširjeni odgovornosti proizvajalcev

- 1990 je Thomas Lindhqvist vključil EPR v letno poročilo švedskega okoljskega ministrstva
- od 1994 je objavil več poročil na temo razširjene odgovornosti za proizvod
- 2001 so izdali Priročnik EPR za lažje razumevanje te tematike. Smernice, podane v priročniku, naj bi služile kot pomoč vladam pri oblikovanju politik in programov EPR (npr. ekonomski instrumenti, subvencije, vzpostavitev standardov, sistem zbiranja odpadkov,…)
- 2002 je organiziral delavnico z naslovom Ekonomski aspekti EPR, s poudarki na postavitvi ciljev, oblikovanju stroškovno učinkovitih instrumentov EPR politike ter vzpostavitvi ocenjevalnih mehanizmov in informacijske podpore
- 2005 objavil poročilo Analitični okvir za ocenjevanje stroškov in koristi EPR
- 2006 je objavil poročilo, v katerem so predstavljeni primeri EPR na odpadnih oljih, odpadni embalaži, odpadnih električnih in elektronskih napravah ter odpadnih vozilih

www.gorenje.com

Stran | 5

Direktiva o odpadkih 2008/98/ES

- V 8. členu Direktive je opredeljeno, da imajo države članice za namen ponovne uporabe ter preprečevanja nastajanja, recikliranja in drugih načinov predelave možnost, da sprejmejo ukrepe s katerimi zagotovijo, da za fizične ali pravne osebe velja razširjena odgovornost proizvajalca.

- Države članice pri uporabi razširjene odgovornosti proizvajalca:
  - upoštevajo tehnične izvedljivosti in ekonomsko smiselnost,
  - splošne okoljske in družbene vplive ter vplive na zdravje ljudi,
  - spoštujejo potrebo po zagotavljanju pravilnega delovanja notranjega trga

-V 14. členu Direktive je določeno, da <u>stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krije proizvajalec proizvoda ali si lahko te stroške delijo distributerji.</u>

- Določijo lahko, da je za ureditev ravnanja z odpadki v celoti ali delno odgovoren proizvajalec proizvoda (člen 15).

www.gorenje.com

Stran | 6

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 46 29. 09. 14 15:51

Zakonom o varstvu okolja ZVO-1F (Ur. l. RS, št. 92/13)

gorenje

20. člen:

- vlada s predpisom določi primere in pogoje, ko za pravno ali fizično osebo, ki v okviru dejavnosti razvija, izdeluje, predeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža izdelke (proizvajalec izdelkov), velja razširjena odgovornost proizvajalca,
- proizvajalec izdelkov mora delno ali v celoti zagotoviti takšno ravnanje z izdelki in odpadki, ki nastanejo po uporabi teh izdelkov, da se spodbujajo ponovna uporaba in preprečevanje odpadkov ter njihovo recikliranje in drugi postopki predelave

Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 103/11) opredeljuje v 10. členu, da načrtovanje, proizvodnja, distribucija, potrošnja in uporaba izdelkov morajo biti taki, da pripomorejo k preprečevanju nastajanja odpadkov

Predlog Uredbe o odpadkih (19.6.2014)- ????

RAZŠIRJENA PROIZVAJALČEVA ODGOVORNOST ???

www.gorenje.com

Stran | 7

gorenje

Načelo »proizvajalec plača« in razširjena odgovornosti proizvajalca sta vodilo za dizajniranje proizvodov v EU

Vzpostavljen sistem ravnanja z izrabljenimi proizvodi:

- izrabljena vozila
- izrabljene avtomobilske gume,
- nagrobne sveče,
- odpadne baterije in akumulatorji,
- odpadna električna in elektronska oprema,
- odpadna embalaža

www.gorenje.com

Stran | 8

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 47 29. 09. 14 15:51

gorenje

Odpadna električna in elektronska oprema (OEEO)

Trendi in usmeritve v EU, z izjemo nekaterih vzhodnih držav, ob implementaciji nove Direktive 2012/19/ ES so naslednji:

- jasno so postavljeni cilji zbiranja, obdelave in delitve obveznosti med zavezance,
- implementacija standardov WEEE Labex (Label of Excellence) – oznaka odličnosti, akreditacija in presoje izvajalcev,
- delovne skupine za transpozicijo Direktive 2012/19/ES ter odpravo operativnih težav na nivoju Ministrstva,
- reden nadzor shem, izvajalcev ter zavezancev, omejevanje vzporednih nelegalnih tokov e-odpada,
- obsežni projekti ozaveščanje s ciljem dolgoročnega doseganja ciljev Direktive
- projekti učinkovite uporabe reciklatov,
- dolgoročno stabilna in enakopravna finančna obremenitev zavezancev z oblikovanjem rezervacij za pokrivanje starih bremen,
- projekti omejevanja ilegalne preprodaje e-odpada izven EU skupaj z Interpolom,
- projekti učinkovitosti zbiranja in obdelave redkih surovin,
- projekti enotnega poročanja državnim uradom ter skupne informacijske platforme.

Vir: Emil Šehić; ZEOS

www.gorenje.com

Stran | 9

gorenje

Odpadna električna in elektronska oprema (OEEO)

British Environment Agency (UK) predlaga
(informacija podana v enem izmed CECED dokumentov junija 2014),
da bi se vsi veliki gospodinjski aparati prekvalificirali v
nevaren odpadek !!!!!

Podaljšana odgovornost proizvajalca ???

Stroški !!!!!!

www.gorenje.com

Stran | 10

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 48 29. 09. 14 15:51

gorenje

Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki

Opis ravnanja		EUR/t
Zbiranje komunalnih odpadkov	Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov »od vrat do vrat«	43
	Zbiranje kuhinjskih odpadkov »od vrat do vrat«	77
	Zbiranje odpadne embalaže »od vrat do vrat«	110
	Zbiranje kosovnih odpadkov »od vrat do vrat«	105
	Prevzemanje odpadnega papirja v zbiralnicah	54
	Prevzemanje odpadnega stekla v zbiralnicah	37
	Prevzemanje frakcij v zbirnem centru	25(EUR/m³)
	Transport prevzetih frakcij v centre za obdelavo	4,45
Obdelava kuhinjskih odpadkov	Kompostiranje, vključno s stroški odlaganja ostankov predelave	75
	Anaerobna obdelava – naknadno kompostiranje pregnitega blata, vključno s stroški odlaganja ostankov	135
Mehansko biološka obdelava mešanih komunalnih odpadkov	Mehansko biološka obdelava z izločanjem gorljivih frakcij	55
Energetska predelava RDF	Energetska predelava gorljivih frakcij mešanih komunalnih odpadkov, vključno s stroški odlaganja ostankov termične obdelave	175
Odlaganje odpadkov	Odlaganje obdelanih mešanih komunalnih odpadkov	70

V stroških ravnanja s komunalnimi odpadki je MKO upošteval, da k pokrivanju stroškov izvajalcev zbiranja komunalnih odpadkov prispevajo sistemi ravnanja z odpadki na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalcev:

- za zbiranje odpadne embalaže 10 €/t ter
- za odpadno električno in elektronsko opremo 15 €/t.

www.gorenje.com

Stran | 11

gorenje

Odpadna embalaža

- Sistem odpadne embalaže v Sloveniji deluje najdlje (2004)
- Računsko sodišče je revidiralo smotrnost ravnanja z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki v RS od leta 2005-2007, ocenjevalo je učinkovitost poslovanja okoljskega ministrstva ter uspešnost in učinkovitost poslovanja GJS.
- Med drugim je bilo ugotovljeno, da:

➢ sistem ravnanja z odpadno embalažo, ni bil učinkovit, ker ministrstvo ni opredelilo vseh potrebnih parametrov poslovanja udeležencev v sistemu (niso določeni deleži, ni vzpostavilo izravnalne sheme, ni opredelilo kriterijev za določitev posameznih vrst stroškov v sistem ravnanja z odpadno embalažo)

➢ financiranje delovanja sistema ravnanja z odpadno embalažo ni učinkovito, saj nobenega od udeležencev ni vzpodbujalo, da bi si prizadeval zbrati večje količine odpadne embalaže in jo predati v sistem. Zapisali so, da v obstoječem načinu financiranja povzročajo večje količine ločeno zbrane odpadne komunalne embalaže višje stroške izvajanja storitev ločenega zbiranja in višjo ceno storitve.

➢ sistem ne omogoča preglednosti, saj ni razvidno, ali je bila embalažnina, ki je bila vplačana v sistem posamezne DROE, porabljena za predpisano ravnanje z odpadno embalažo.

- Ministrstvo objavi aprila 2009 deleže DROE. Pojasni pa tudi, da bi morale biti sortirnice GJS namenjene razvrščanju MKO, ne pa razvrščanju ločeno zbranih frakcij. Izvajalci GJS lahko sortiranje ločeno zbranih frakcij izvajajo kot podizvajalci DROE, izven izvajanja javne službe.

www.gorenje.com

Stran | 12

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 49 29. 09. 14 15:51

gorenje

Odpadna embalaža

Računsko sodišče je v Revizijskem poročilu Popravljene ukrepe pri ločenem zbiranju komunalnih odpadkov okoljskega ministrstva ocenilo kot delno zadovoljive, ministrstvu pa tudi očitalo, da ni pripravilo ukrepov v povezavi s stroški, ki jih krijejo DROE ter ni pripravilo natančnejše opredelitve poročanja DROE

Ugotovljeno je bilo, da način financiranja ravnanja s komunalno odpadno embalažo ministrstvo proučuje v okviru priprave strokovnih podlag za Operativni program ravnanja z ločeno zbranimi frakcijami, pri čemer meni, da bi morala biti vloga zavezancev bolj aktivna- podaljšana odgovornost proizvajalca

Računsko sodišče je predstavljene ukrepe ministrstva ocenilo kot neustrezne, ker ministrstvo:

- ni izdelalo načrta aktivnosti za izdelavo predloga financiranja sistema ravnanja z odpadno embalažo,
- ni določilo oseb, odgovornih za izvedbo posameznih aktivnosti in
- ni določilo rokov za njihovo izvedbo.

www.gorenje.com

Stran | 13

gorenje

Odpadna embalaža

Dne 11.2.2011 je ministrstvo v zvezi s vprašanjem o prevzemanju odpadne embalaže od izvajalcev javne službe (IJS) zbiranja komunalnih odpadkov zapisalo, da je obveznost IJS zagotoviti zadostno infrastrukturo za ločeno zbiranje odpadne embalaže (IJS nosi stroške praznjenja zabojnikov in prevoza ločeno zbrane odpadne embalaže do zbirnih centrov, brezplačno oddaja odpadno embalažo DROE)

V primeru, da se odpadna embalaža sortira že pri IJS, gre za opravljanje storitve, ki presega obseg storitve javne službe, zato lahko IJS to storitev opravlja le v dogovoru z DROE (kot njen podizvajalec in ne v okviru opravljanja javne službe), pri čemer nosi stroške DROE.

Ministrstvo pa ni pojasnilo, pod kakšnimi pogoji IJS lahko koristi sortirne linije v tržne namene, če so bile financirane za dejavnost javne službe????

www.gorenje.com

Stran | 14

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 50 29. 09. 14 15:51

Odpadna embalaža- Kje smo danes ?????

gorenje

Trenutno je v Sloveniji šest DROE, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje za ravnaje z odpadno embalažo: Slopak, Interseroh, Gorenje Surovina, Unirec, Recikel in Embakom; GIZ skupne sheme

Na komisiji za embalažo in odpadno embalažo (8. in 14.11.2013) navedeni posamezni sklopi, ki bodo temelj za pripravo sprememb uredbe:

- uskladitev s predpisi EU
- seznam predmetov ki so embalaža ter katero embalažo vključiti v shemo ravnanja z OE
- pogoji za DROE
- količinski pragovi za zavezance (kdaj nastane obveznost zagotavljanja ravnanja z OE)
- sistem poročanja- informacijski pragovi
- nadzor (interni med DROE in zavezanci ter nadzor s strani pristojnih organov)
- razmejitev nalog med IJS/DROE/podizvajalci
- določitev deležev
- prehodno obdobje
- okoljska dajatev (ni točka razprave na seji

V javnosti ustvarjen vtis kaosa na področju ravnanja z odpadno embalažo- kakšen je namen ?

www.gorenje.com

Stran | 15

Odpadna embalaža- Kje smo danes ?????

gorenje

Nastajanje OE (2011)	kg/prebivalca
Avstrija	146,3
Italija	191,7
Nemčija	201,5
Slovenija	101, 0
EU-27	159,4

Vir: Eurostat

lažni rial	CURS Poročilo o dajatvi za nastajanje odpadne embalaže (v t/leto)	Poročilo družb za zbiranje odpadne embalaže – prevzeta embalaža (v t/leto)	Količina odpadne embalaže v komunalnih odpadkih (v t/leto)	Embalaža (pretežno servisna) vključena v sistem z odpadne embala (v t/leto)
	31.146	31.164	71.193	40.000
	44.497	43.229	116.900	73.000
karton	82.226	75.385	133.370	52.000
	15.043	13.823	16.956	1.000
	32.843	29.207	15.785	0*
	1.409	7.202	–	–
	207.164	**200.010**	**371.737**	**166.000**

Vir: Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki, 2013

Stran | 16

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 51 29. 09. 14 15:51

gorenje

Odpadna embalaža- cene

	DRŽAVA	DRUŽBA ZA RAVNANJE Z ODPADNO EMBALAŽO	CENE za 2014 (EUR/t)		
			PAPIR in KARTON	PLASTIKA	LES
SI	SLOVENIJA	DROE	55,00 – 92,00	71,00 – 118,00	37,00 – 73,00
AT	AVSTRIJA	ARA	33,00	(EPS)190,00 (folija, plastika) 90,00	7,00
HU	MADŽARSKA	Hungarian Government	65,48	137,5	65,48
CZ	ČEŠKA	EKOKOM a.s.	(papir) 99,96 (karton) 49,67	189,34	39,57
IE	IRSKA	REPAK	22,73	89,16	10,60
RS	SRBIJA	SEKOPAK	6,106	11,341	7,989
PL	POLSKA	POLSKI SYSTEM RECYKLINGU	2,79	5,81	3,49
SE	ŠVEDSKA	FTI AB	118,8	188,2	
BG	BOLGARIJA	ECO BUL PACK	38	56	20
RO	ROMUNIJA	ECO-ROM AMBALAJE SA	10	10,9	20
DE	NEMČIJA	ZENTEK	18,50	130,00	37,50
FR	FRANCIJA	ECO EMBALLAGES	0.0822 EUR na izdelek		

www.gorenje.com

Stran | 17

gorenje

Odpadna embalaža- kaj zahtevamo zavezanci za podaljšano odgovornost proizvajalca od SLO akterjev, vključenih v sistem ravnanja z odpadki :

- MKO naj vzpostavi takšno zakonodajno podlago, ki bo natančno podala pravila in okvirje delovanja celotnega sistema, zavezanci naj bodo obvezno vključeni v sprejem te zakonodaje,
- MKO naj vzpostavi celovit informacijski sistem, ki bo omogočal enostavno preglednost nad vključitvijo zavezancev v sisteme, izpolnjevanje ciljev, finančne tokove,.. ter uvede učinkovit inšpekcijski nadzor pri vseh akterjih, vključenih v sisteme (tudi pravilno porabo namenskih finančnih sredstev),
- zaostrijo naj se pogoji za »registracijo« izvajalcev sistemov, vključi naj se finančna garancija,
- transparentnost poslovanja vseh izvajalcev sistemov ravnanja z odpadki,
- osebna odgovornost za izvajanje sistemov (tudi pri javnih uslužbencih !)

www.gorenje.com

Stran | 18

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 52 29. 09. 14 15:51

gorenje

Ga. Irena Majcen je na predstavitvi za kandidatko za ministrico za okolje v DZ izpostavila, da bo treba na področju politike odpadkov pripraviti rešitve, ki bodo ustreznejše trenutnim razmeram.

Na vprašanje glede odpadnih vozil, kjer letno neznano kam "izgine" na tisoče vozil, ki so odjavljena iz prometa je odgovorila: "Za vozila je sistem vodenja evidence zagotovljen, verjetno bo treba spremljati tudi, komu se vozilo odda v nadaljnjo razgradnjo" .

Ne prevzemanje odpadne embalaže je po njenem mnenju težava, ki je večplastna. "Zavračanje prevzema bo treba dodelati in ugotoviti ali je to cenovno tako vrednostna tehnologija ali bo treba pristopiti k pomoči ali gre le za manever, kako pridobiti dodatna sredstva," je dejala.

www.gorenje.com

Stran | 19

gorenje

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 2.7.2014
COM(2014) 397 final

2014/0201 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi direktiv 2008/98/ES o odpadkih, 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži, 1999/31/ES o odlaganju na odlagališčih, 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2014) 207 final}
{SWD(2014) 208 final}
{SWD(2014) 209 final}
{SWD(2014) 210 final}

www.gorenje.com

Stran | 20

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 53 29. 09. 14 15:51

gorenje

(6)Člen 8 se spremeni:
(a) V odstavku 1 se doda naslednji prvi pododstavek:
„1a. Razširjena odgovornost proizvajalca pomeni operativno in/ali finančno odgovornost proizvajalca za proizvod, razširjeno na popotrošniško stopnjo življenjskega cikla proizvoda.“;
(b) Odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:
„2. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za spodbujanje zasnove proizvodov, da bi zmanjšale njihov vpliv na okolje in nastajanje odpadkov med proizvodnjo in poznejšo uporabo proizvodov, brez izkrivljanja notranjega trga.
Navedeni ukrepi vključujejo ukrepe za spodbujanje razvoja, proizvodnje in trženja proizvodov, ki so primerni za večkratno uporabo, ki so tehnično dolgotrajni in ki so potem, ko postanejo odpadki, primerni za ponovno uporabo in recikliranje, za olajševanje ustreznega izvajanja hierarhije ravnanja z odpadki. Pri ukrepih se upoštevajo vsi učinki življenjskega cikla proizvodov.“;
(c) Odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:
„3. Države članice pri razvoju in uporabi razširjene odgovornosti proizvajalca zagotovijo skladnost z minimalnimi zahtevami iz Priloge VII.“;

www.gorenje.com Stran | 21

gorenje

Priloga VII
Minimalne zahteve za razširjeno odgovornost proizvajalca 1/2

Države članice pri razvoju in uporabi razširjene odgovornosti proizvajalca:
1. upoštevajo tehnično izvedljivost in ekonomsko smiselnost ter splošne vplive na okolje, družbene vplive ter vplive na zdravje ljudi, pri tem pa spoštujejo potrebo po zagotavljanju pravilnega delovanja notranjega trga;
2. zagotovijo jasno opredelitev vlog in odgovornosti udeležencev pri izvajanju razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno s proizvajalci in uvozniki, ki dajejo blago na trg Unije, ter njihovimi shemami za skladnost, zasebnimi ali javnimi upravljavci odpadkov, lokalnimi organi in, kadar je ustrezno, akterji socialne ekonomije;
3. opredelijo merljive cilje za preprečevanje, pripravo za ponovno uporabo, ponovno uporabo, recikliranje in/ali predelavo, namenjene izpolnjevanju vsaj sedanjih kvantitativnih ciljev iz zadevne zakonodaje Unije o odpadkih;
4. zagotovijo, da imetniki odpadkov, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca, prejmejo potrebne informacije o razpoložljivih sistemih zbiranja;
5. določijo postopek poročanja, namenjen zbiranju podatkov o proizvodih, danih na trg, ter o njihovem zbiranju in obdelavi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki, ko navedeni proizvodi postanejo izrabljeni, pri čemer se po potrebi določijo tokovi materialov;

www.gorenje.com Stran | 22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 54 29. 09. 14 15:51

Priloga VII

2/2 gorenje

Minimalne zahteve za razširjeno odgovornost proizvajalca

6. zagotovijo, da finančni prispevki proizvajalcev ali uvoznikov proizvodov, danih na trg Unije, v sheme razširjene odgovornosti proizvajalca:
- pokrijejo celotne stroške ravnanja z odpadki, vključno z ločenim zbiranjem in obdelavo, ustreznimi informacijami za imetnike odpadkov, zbiranjem podatkov in poročanjem;
- upoštevajo prihodke od prodaje sekundarnih surovin, ki izvirajo iz odpadkov;
- se izračunajo glede na dejanske stroške ravnanja s posameznimi izrabljenimi proizvodi na trgu Unije, ki so zajeti v shemo;
- podpirajo pobude za preprečevanje smetenja in čiščenje;

7. določijo postopek priznavanja za sheme razširjene odgovornosti proizvajalca, da bi:
- zagotovile preglednost shem glede prispevkov, ki jih vplačajo proizvajalci, vključno z učinkom na prodajne cene, ter učinka na konkurenčnost in odprtost do malih ustanov in podjetij;
- opredelile geografsko pokritost shem;
- zagotovile enakopravno obravnavanje domačih proizvajalcev in uvoznikov;
- zagotovile mehanizem samonadzora na podlagi rednih pregledov shem, ki jih opravijo tretje osebe in pri katerih se preveri:
  - ✓ dobro finančno poslovodenje sheme – izračun vseh stroškov na vrsto proizvodov; poraba zbranih sredstev;
  - ✓ ustrezno zbiranje in obdelava odpadkov, nadzor nad zakonitostjo pošiljk odpadkov ter kakovostjo podatkov in poročanja;

8. opredelijo sorazmerne sankcije v primeru neizpolnjevanja ciljev in/ali neupoštevanja navedenih zahtev;

9. določijo ustrezna sredstva za spremljanje in izvrševanje ter organizirajo uraden in reden dialog med zadevnimi udeleženci.

www.gorenje.com

Stran | 23

gorenje

Kako naprej?

Sodobno velemestno življenje je kot mravljišče s specializirano delitvijo dela:ljudje so kakor v panju stlačeni vsak v svojo satovnico, ne poznajo niti soseda niti njegovega dela, so drug drugemu napoti, in vendar zaradi specializacije in delitve dela eden brez drugega ne morejo živeti.

dr. Anton TRSTENJAK

www.gorenje.com

Stran | 24

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 55 29. 09. 14 15:51

POGLED POSLOVNE BANKE NA FINANCIRANJE OKOLJSKEGA MANAGMENTA

ALEŠ HAUC, predsednik uprave NKBM

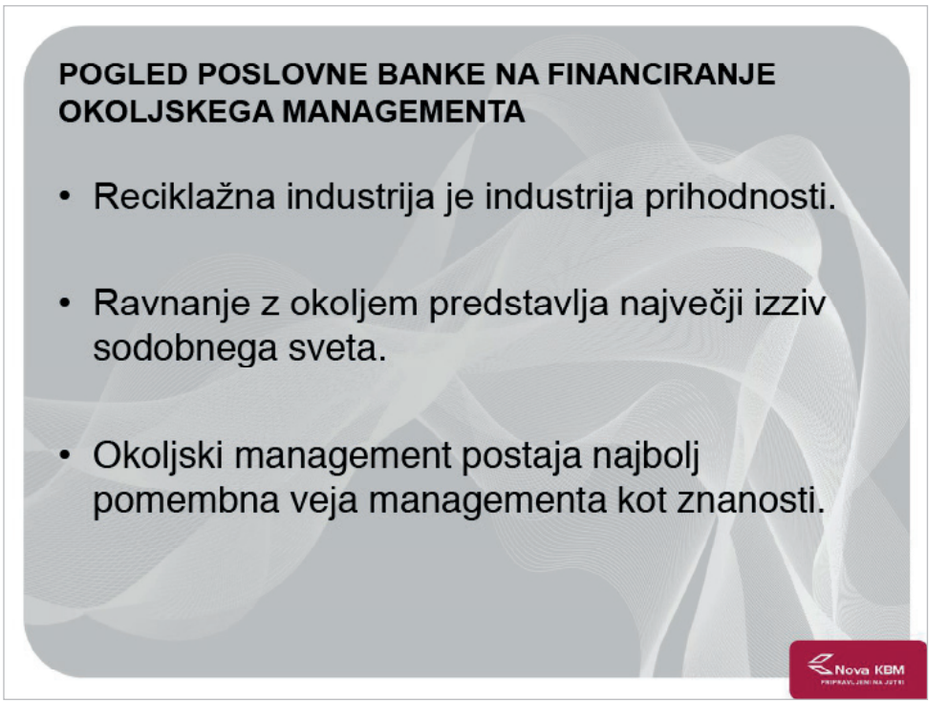

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 56 29. 09. 14 15:51

POGLED POSLOVNE BANKE NA FINANCIRANJE OKOLJSKEGA MANAGEMENTA

- Stroški za vzdrževanje čistega okolja strmo naraščajo zato, ker svet še ni dojel reciklažnega razmišljanja.
- Če ne bodo države na tem področju pričele takoj ukrepati, se bodo zrušile same vase in postale prekrite s smetmi.
- Okoljski projekti postajajo najvišja prioriteta držav in posameznih podjetij, ki producirajo negativne eksterne učinke.
- Za učinkovito reciklažo so potrebne investicije, ki stanejo.

Nova KBM

POGLED POSLOVNE BANKE NA FINANCIRANJE OKOLJSKEGA MANAGEMENTA

- Produkcijski stroški že sedaj dušijo podjetja, zato so izdatki za okoljske investicije ne samo velikokrat nemogoči, ampak tudi nezaželeni.
- Iz oči poslovne banke je zelo pomembno, da podjetju pri pripravi okoljskih projektov svetujejo za to usposobljeni strokovnjaki.
- Nujen je transparenten investicijski program.

Nova KBM

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 57 29. 09. 14 15:51

POGLED POSLOVNE BANKE NA FINANCIRANJE OKOLJSKEGA MANAGEMENTA

Njegove bistvene sestavine naj bodo predvsem:

- natančna opredelitev predmeta investicije,
- tehnični vidiki investicije,
- opredelitev koristi in vseh pozitivnih vplivov investicije,
- natančna predračunska vrednost in finančna konstrukcija investicije,
- pomembnost zaprte finančne konstrukcije,
- izračun vseh ekonomskih parametrov uspešnosti investicije.

Nova KBM

POGLED POSLOVNE BANKE NA FINANCIRANJE OKOLJSKEGA MANAGEMENTA

- Med vire financiranja obvezno upoštevati lastne vire investicije, morebitna razpoložljiva evropska sredstva, morebitne franšize in šele potem tuje vire financiranja, kot so t.i. »Energy Efficient« kredite.
- Kadar gre za velike okoljske investicije, je zaželen bančni konzorcij večih poslovnih bank, morda ob sodelovanju mednarodnih bank.

Nova KBM

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 58 29. 09. 14 15:51

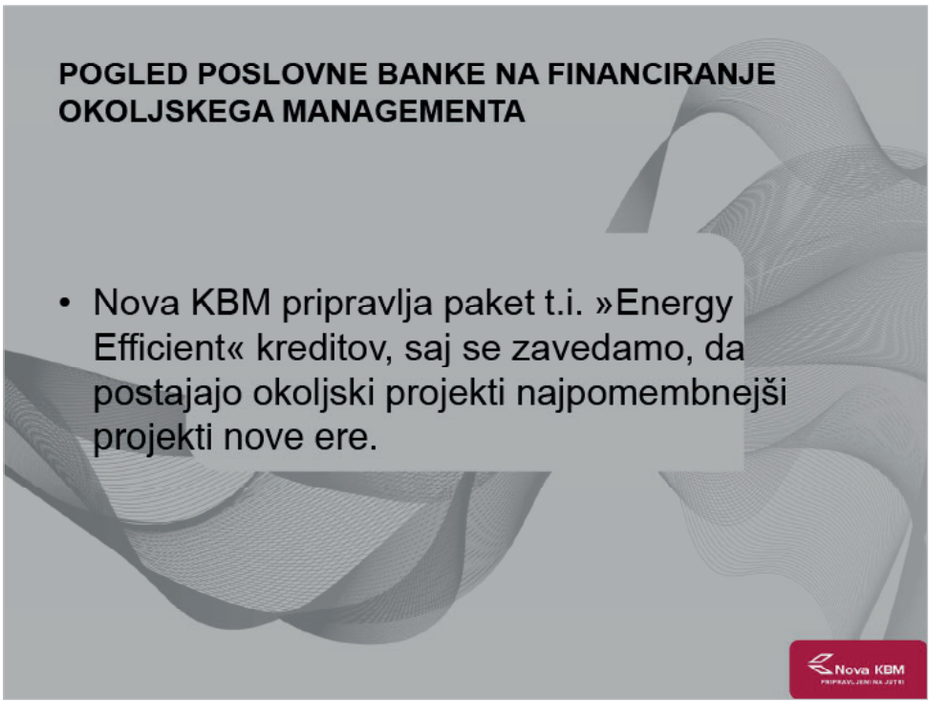

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 59 29. 09. 14 15:51

OBDAVČITEV VSEH VRST ODPADKOV – POGLED FURS-A NA IZVAJANJE DAVČNE ZAKONODAJE

MARJAN MAČEK, vodja Sektorja za finančni nadzor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Davčna obravnava odkupa/prodaje odpadnih surovin

Podčetrtek; 3. 10. 2014

Marjan Maček
FURS, Uprava za nadzor,
Sektor za finančni nadzor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Prodaja odpadnega materiala FO – obdavčitev z dohodnino

Dohodek NI obdavčen z dohodnino:

- Če FO proda lastni odpadni material (npr. staro železno balkonsko ograje), je dohodek oproščen plačila dohodnine (1. tč. 32. čl. ZDoh-2).

Dohodek JE obdavčen z dohodnino:

- praviloma kot dohodek iz dejavnosti : (zbiranje za prodajo pomeni trajno, neodvisno dejavnost FO; FO mora ustrezno registrirati dejavnost kot s.p. – izpolnjevanje pogojev po okoljskih predpisih!);
- kot dohodek iz drugega pogodbenega razmerja: če gre za občasno zbiranje in prodajo ter FO nima registrirane dejavnosti - s.p.

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 60 29. 09. 14 15:51

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja - obdavčitev

1	Znesek plačila za odkup	bruto dohodek FO po 38. členu ZDoh-2
2	Normirani stroški	10 % od (1)
3	Prispevki v breme prejemnika	15,5 % od (1) za PIZ, če ni zavarovan iz drugega naslova
4	Davčna osnova	1-2-3
5	Akontacija dohodnine	25 % od (4)
6	Neto izplačilo	1-3-5
7	Prispevki v breme izplačevalca	8,85 % od (1) za PIZ

- NI obveznosti obračuna prispevkov za ZZ: pojasnilo FURS na spletni strani (celovito pojasnilo o davčni obravnavi) po prejetih stališčih Ministrstva za zdravje: št. 4210-6/2014-1, 22. 8. 2014

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Obveznosti izplačevalca – plačnika davka

- Izplačevalec dohodka je plačnik davka po ZDavP-2, ki mora pred izplačilom preveriti vsa dejstva in okoliščine pri posameznem prejemniku dohodka, da zagotovi pravilnost obračuna dohodnine in prispevkov *(ali gre za prodajo iz gospodinjstva, ki ni obdavčena; če gre za dohodek po 38. členu ZDoh-2 mora razpolagati z dokazili o lastnosti zavarovanca po ZPIZ-2, da pravilno izračuna prispevke za PIZ, idr.).*
- Če gre za dohodek po 38. členu ZDoh-2, mora izplačevalec FURS predložiti REK-2 na dan izplačila, po sistemu eDavki.

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 61 29. 09. 14 15:51

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Dohodek iz opravljanja dejavnosti

- dejavnost opredeljena v 46. členu ZDoh-2
- registracija opravljanja dejavnosti (s.p.)
- odločitev za dejanske ali normirane odhodke *(v primeru normiranih izpolnjevanje pogojev; max. 50.000 oz. 100.000 EUR prihodkov in 5 mesecev pok. zavarovana oseba za polni delovni čas; 48. člen ZDoh-2)*
- "Normiranci" vodijo poenostavljene računovodske evidence
- Dajatve so:
  - (akontacija) dohodnina od dohodka iz dejavnosti
  - Obvezni prispevki za socialno varnost 38,2 % od zavarovalne osnove, določene na podlagi dobička v preteklem letu (min. mesečni prispevki trenutno znašajo 316,86 eur).
  - Pavšalni prispevek za PIZ in ZZ, če je zavarovan iz drugega naslova, t.i. postranska dejavnosti (trenutno 64,21 eur mesečno).
- dohodnina (akontacija) od dohodka iz dejavnosti se plačuje z medletnimi (mesečnimi ali četrtletnimi) akontacijami

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Primerjava sistema obdavčitve po dejanskih in normiranih odhodkih

	Dejanski odhodki	Normirani odhodki
Prihodki	DA, v skladu s SRS	DA, v skladu s SRS
Davčne prilagoditve prihodkov	DA, v skladu z ZDDPO-2 in ZDoh-2	DA, v skladu z ZDDPO-2 in ZDoh-2
Odhodki	DA, v skladu s SRS	70% (80%) davčno priznanih prihodkov
Davčne prilagoditve odhodkov	DA, v skladu z ZDDPO-2 in ZDoh-2	NE
Davčna osnova	PRIHODKI-ODHODKI	30% (20%) davčno priznanih prihodkov
Olajšave	DA	NE
Osnova za dohodnino	PRIHODKI-ODHODKI-OLAJŠAVE	30% (20%) davčno priznanih prihodkov
Davčna stopnja	lestvica	20%,
	Predstavlja akontacijo letne odmere dohodnine	Predstavlja 6% (4%) davčno priznanih prihodkov in se ne všteva v letno davčno osnovo za odmero.

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 62 29. 09. 14 15:51

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Prodaja odpadnih surovin – obdavčitev z DDV

- Dobava odpadkov za plačilo je obdavčena z DDV, če jo opravi davčni zavezanec, registriran za DDV.
- Stopnja DDV: 22 %.
- V nekaterih primerih dobave odpadkov je plačnik DDV kupec teh odpadkov – 76.a člen ZDDV-1.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Obrnjena davčna obveznost pri dobavi odpadkov (76.a člen ZDDV-1)

- Dobavitelj, identificiran za namene DDV, od opravljene dobave odpadkov ne obračuna DDV.
- Prejemnik odpadkov, identificiran za namene DDV, mora obračunati in plačati DDV od njemu opravljene dobave.

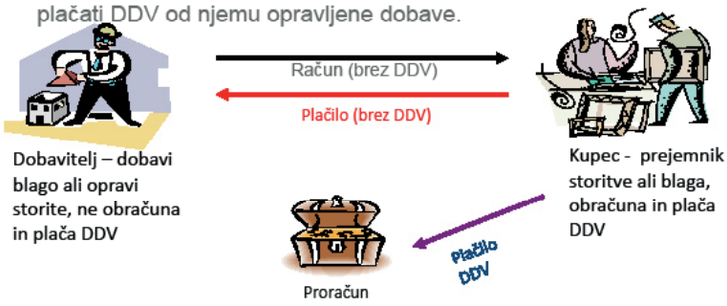

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 63 29. 09. 14 15:51

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Vrste odpadkov, pri dobavi katerih velja obrnjena davčna obveznost

- Priloga III a k ZDDV-1: Seznam dobav odpadkov, ostankov in rabljenega materiala ter storitev, v zvezi s katerimi so plačniki DDV prejemniki tega blaga ali storitev:
- Dobava železnih in neželeznih kovinskih odpadkov, ostankov in rabljenega materiala, vključno s polizdelki od predelave, izdelave in taljenja železnih in neželeznih kovin ter njihovih zlitin.
- Dobava pol predelanih izdelkov iz železa in neželeznih kovin ter s tem povezane storitve predelave.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Obrnjena davčna obveznost za dobave odpadkov – pojasnila FURS

http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/dobava_blaga/uporaba_76a_clena_zddv_1_za_dobave_blaga_in_storitev_iz_priloge_iii_a_k_zddv_1/.

http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/dobava_blaga/uporaba_76a_clena_zddv_1_za_odpadne_elektricne_kable/

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 64 29. 09. 14 15:51

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Račun, obračun DDV

- Podatki na računu:
  - obvezni podatki v skladu z 82. čl. ZDDV-1
  - klavzula „*Obrnjena davčna obveznost*"
  - podatek o znesku DDV, ki ni vključen v skupni znesek zaračunanega DDV - izkazan kot znesek DDV, dolgovan na podlagi mehanizma obrnjene davčne obveznosti
  - če na istem računu dobave iz 76. a čl. ZDDV-1 in dobave, od katerih sam obračuna in plača DDV, mora dobave ločeno izkazati
- Izpolnjevanje DDV-O obračuna:
  - Polje 11a – dobave blaga in storitev v Sloveniji, od katerih obračuna DDV prejemnik (*vrednost dobav blaga in storitev ter prejetih predplačil*)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Poročilo o dobavah blaga in storitev iz 76.a člena ZDDV-1

- 92. a čl. ZDDV-1:
  - poročilo mora sestaviti za koledarski mesec, v katerem je opravil zadevne dobave, ali v katerem mora popraviti podatke o zadevnih dobavah iz preteklih obdobij
  - do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku koledarskega meseca
  - predložiti preko sistema eDavki
- namen poročila – omogočen takojšen nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem DDV (navzkrižna kontrola dobavitelj – prejemnik dobav)

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 65 29. 09. 14 15:51

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 66 29. 09. 14 15:51

SKUPINA SIJ – OKOLJSKA ODGOVORNOST KOT ELEMENT STRATEGIJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA DRUŽBE

MARJANA DROLC KALUŽA, direktorica nabave skupine SIJ

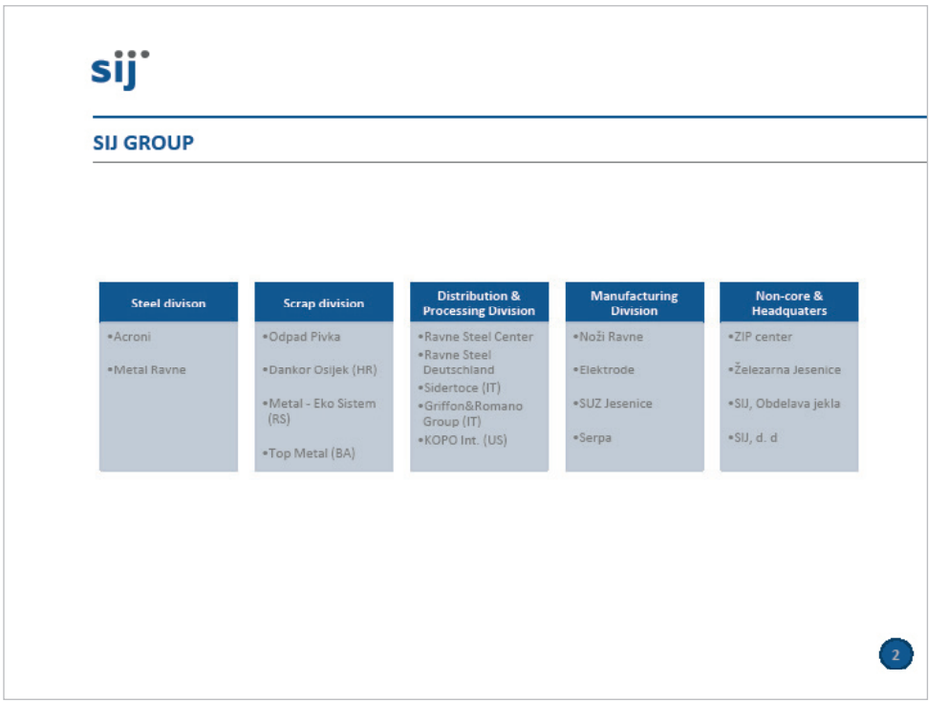

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 67 29. 09. 14 15:51

SIJ GROUP

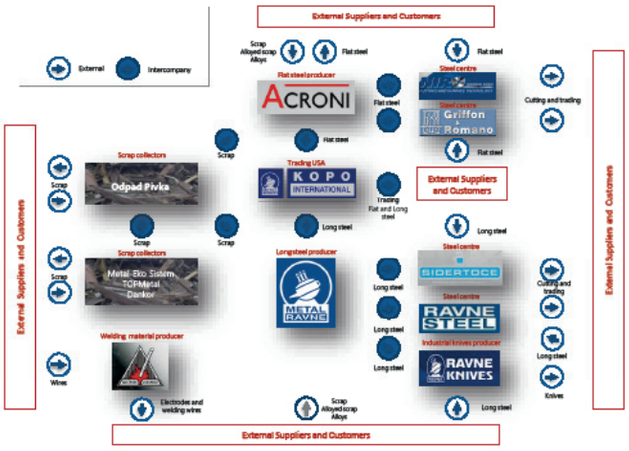

3

Volume data for Group SIJ

	2011	2012	2013	1H2014
Production of crude steel (t) (Steel divison)	488.440	494.123	468.761	240.705
Shipments (t) (total Group)	565.543	550.249	560.846	320.554

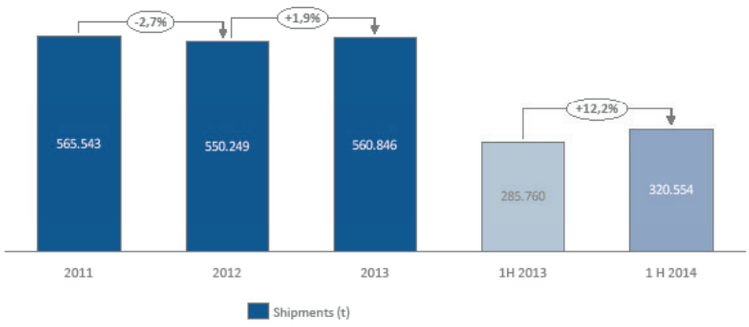

4

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 68 29. 09. 14 15:51

Group SIJ – better results in 1H14 due to programme structure improvement

	2011	2012	2013	1H 2014
Revenues	764.977.836	732.549.967	658.653.447	377.032.500
EBITDA	64.193.568	41.319.944	40.785.962	47.004.696

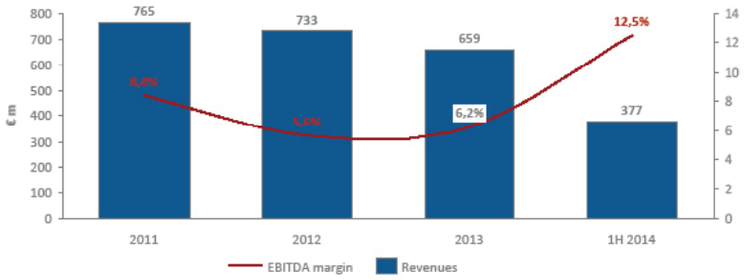

5

Steel is the only 100% recyclable material

6

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 69 29. 09. 14 15:51

sij

In 2013, the world steel industry produced 1,6 billion tonnes of crude steel.

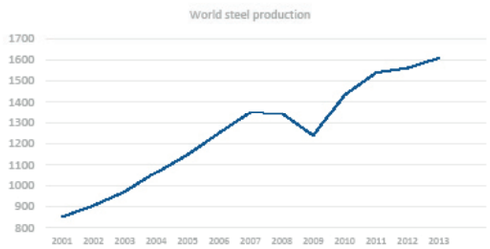

Years	Average Growth Rates % per annum
1970-75	1,6
1975-80	2,2
1980-85	0,1
1985-90	1,4
1990-95	-0,5
1995-00	2,4
2000-05	6,2
2005-10	4,5
2010-13	3,9

Source: World Steel Association

7

sij

Steel is a cornerstone and key driver for the world economy.

It directly employs more than two million people, and is a source of employment for more than 50 million people worldwide.

Steel is at the core of the green economy, in which economic growth and environmental responsibility work hand in hand. It is the main material used in delivering renewable energy and is 100% recyclable.

Steel is everywhere in our lives. No other material has the same unique combination of strength, formability and versatility.

Steel is an innovative and progressive industry committed to the safety and health of its people.

Life cycle thinking: New solutions for new times. LCA consideres production, manufacture, use phase and end of life recycling and disposal.

8

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 70 29. 09. 14 15:51

sij

Developed economies starting to contribute to steel demand growth again

Regions	Apparent Steel Use, megatonnes			Growth Rates, %		
	2013	2014 (f)	2015 (f)	2013	2014 (f)	2015 (f)
European Union	139	143	148	-0,2	3,1	3,0
Other Europe	37	38	40	8,5	3,9	4,2
CIS	59	59	62	2,2	1,1	3,7
NAFTA	129	134	139	-2,4	3,8	3,4
Central and South America	49	51	52	4,3	3,4	2,7
Africa	29	30	33	9,8	4,8	8,4
Middle East	48	51	55	-1,1	5,8	9,5
Asia and Oceania	992	1020	1048	4,9	2,8	2,8
World	1481	1527	1576	3,6	3,1	3,3
Developed Economies	387	397	407	-0,3	2,5	2,4
Emerging and Developing Economies	1094	1130	1170	5,1	3,2	3,5
China	700	721	741	6,1	3,0	2,7
World excl. China	781	805	836	1,5	3,1	3,7

Apparent Steel Use 2014

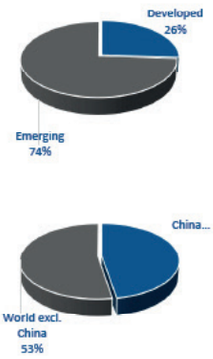

- Ever since 2008, developing world was the primary driving force in steel demand.
- In 2014 and 2015 it is expected, that developed economies will also contribute to growth, with developing economies showing a slower economic pace.

Source: World Steel Association

9

sij

Positive outlook for most steel using sectors in EU for 2014 and 2015

Apparent and real consumption in EU

EU Steel consumption structure 2014

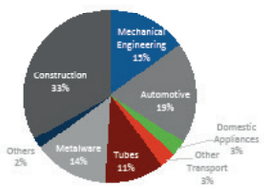

Annual steel consumption growth rate by main sectors (2010 = 0)

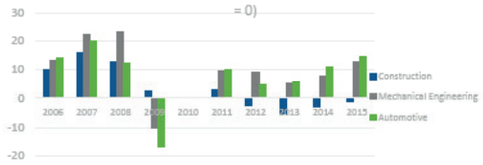

Source: Eurofer

10

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 71 29. 09. 14 15:51

sij

Positive outlook for most steel using sectors in EU for 2014 and 2015

A key factor in this growth scenario is the expected rebound of EU investment following underinvestment in the recent past.

Especially investment in machinery and equipment is seen picking up, but also construction investment will rebound moderately.

Exports will remain supportive thanks to global growth gaining some strength.

11

sij

Future trends for 2015

„The long term outlook for stainless steel demand remains positive“

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 72 29. 09. 14 15:51

sij

Present & Future trends:

The long term outlook for stainless steel demand remains positive

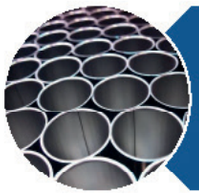

Key global megatrends such as urbanization, modernization and increased mobility combined with growing global demand for energy, food and water are expected to support the future growth of stainless and special steel demand.

13

sij

Present & Future trends:

According to SMR (Smart Market Research) estimation of growth in stainless steel consumption between 2013 and 2015 will be mainly supported by increased demand from:

- Architecture/Building/ Construction&Infrastructure (+8,5%)
- Industrial & Heavy Industries (+7,1%)
- Automotive and Heavy transport (+6,8%) segments
- The Consumer Goods&Medical and Chemical/Petrochemical &Energy segments are expected to grow at average annual growth rates of 6,4% and 5,9% respectively.

14

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 73 29. 09. 14 15:51

sij

Present & Future trends:

Global business expectations finally increase in 2014, also in the developed countries -but still with high regional differences.

Prospects for most steel using sectors in the EU are moderately positive, owing to improving economic framework conditions and strengthening support from domestic demand in the EU.

Apparent steel consumption in the EU is **expected to rise by 3.1 %** in 2014 and will reach **143 million ton**. In 2015 is expected a further recovery and apparent consumption will take place in rise steel demand in EU.

15

sij

Present & Future trends:

World apparent steel consumption is seen growing by around 3,3% also in 2015 and will reach 1576 mill tons.

Continuous improvement in steel qualities, product design and processing techniques are main key drivers.

Automotive and consumer goods industries are typical back-markets for tool steel (forming and cutting tools)

Oil-gas-and petrochemical industries, power generation, heavy machinery and aircraft industry are most typical back-markets for stainless and special steels.

16

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 74 29. 09. 14 15:51

sij

Most typical back-markets

Most typical back-markets for stainless and special steels that are exploration of new oil/gas resources, replacement and construction of new power plants

- Oil-gas
- Petrochemical industries
- Power generation
- Heavy machinery
- Aircraft industry

17

sij

Present & Future trends:

Biggest threat to the steel sector:
- Excess capacity
- High rates of overproduction
- Volatile raw material prices

Maximizing cost-cutting and putting efforts on productivity increase and focus on high-end value-added products will significantly increase market competition in nearly all products.

Steel producer will have to express to the market that they are "the same as everyone else " or seek to tame volatility by increasing the flexibility of production or hedging strategies to protect themselves from this volatility.

18

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 75 29. 09. 14 15:51

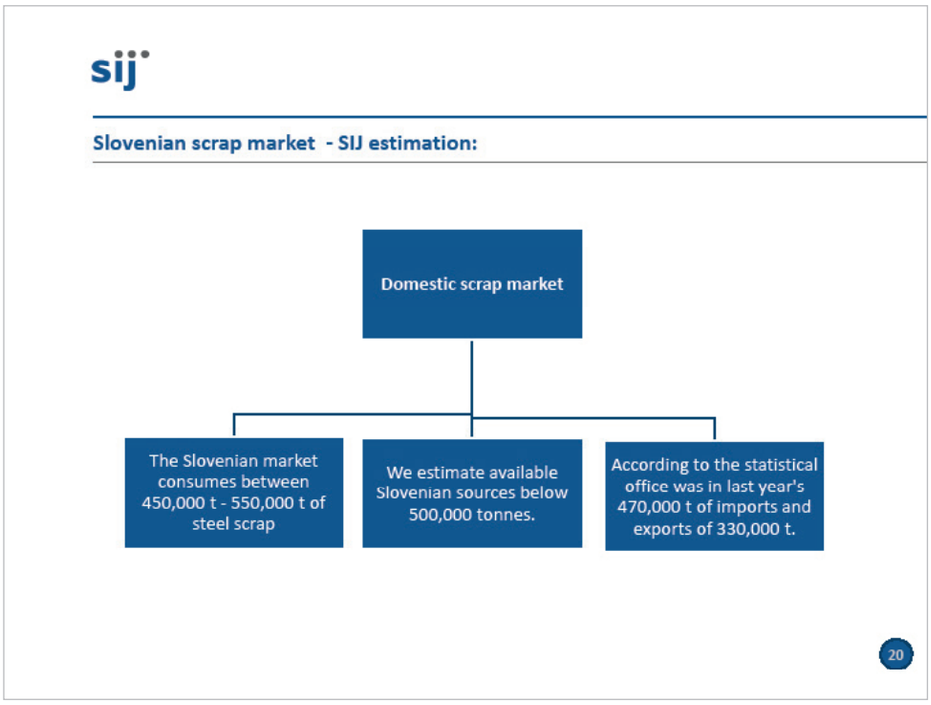

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 76 29. 09. 14 15:51

sij

Major challenges (1)

Sources in Slovenia are limited:

- Imported resources are more expensive and thus erode our competitiveness in global markets.
- In practice, we see the biggest gap in higher quality scrap

The quality of the scrap degrades:

- Which is observed both - in the increased amount of impurities, such as the increased levels of undesirable elements.
- This trend has become more noticeable with aggressive demand less demanding markets (such as. for example. Turkey) and the European crisis in the construction industry

Our biggest problem that we are facing on a market

- Gap between the cost-effectiveness of steel mill plants based on classic technology and the scrap based steel mill plants
- The gap between the cost of ore and scrap has increased in recent years, which further encourages us to develop products with higher added value and the search for alternative materials from recycling.

21

sij

Major challenges (2)

Unsophisticated certain products and unsophisticated certain markets determined market trends in sorting, selection and preparation of scrap

→

But for our range of products, this trend is very disturbing in terms of both production and from an environmental point of view

→

Therefore, we see the possibility of long-term cooperation with suppliers who understand our technical needs and environmental commitments.

22

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 77 29. 09. 14 15:51

Scrap Division – Odpad Pivka

With horizontal integration we ensured in average 29% of our needs for scrap in period 2012-2014.

Scrap division organisation

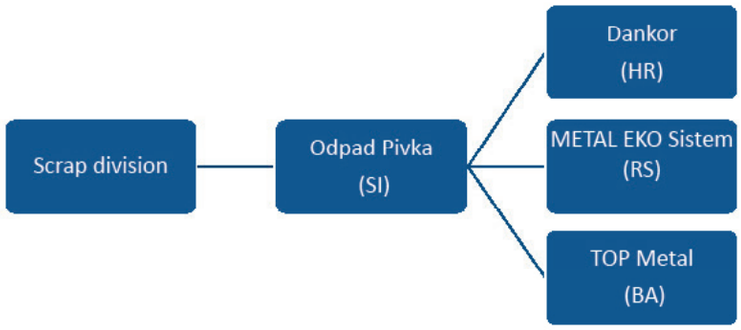

24

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 78 29. 09. 14 15:51

sij

Consumption of scrap and alloyed scrap

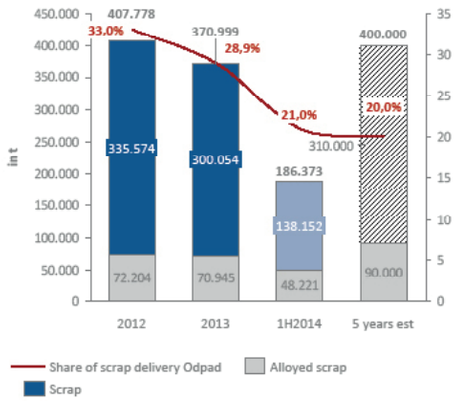

Changed sales mix required better quality of scrap

Collection of scrap under higher quality demand

25

sij

SIJ Group Scrap Division: third parties sales and self-sufficiency

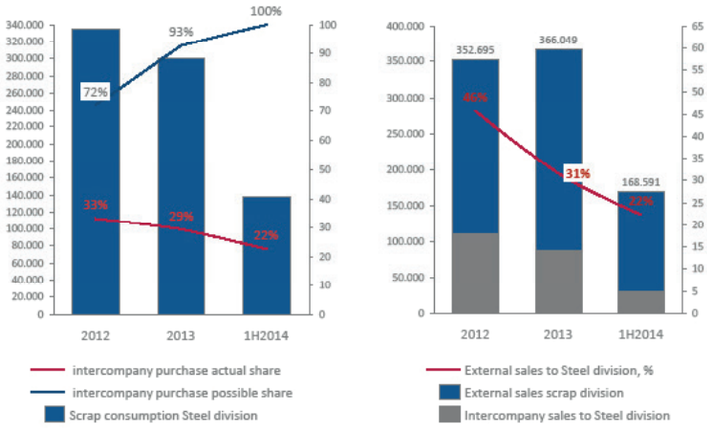

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 79 29. 09. 14 15:51

sij

Scrap division sales (t)

	2011	2012	2013	1H 2014
Sales (t)	251.636	274.290	335.657	169.016
Sales €	87.023.261	91.058.495	98.996.439	48.957.423

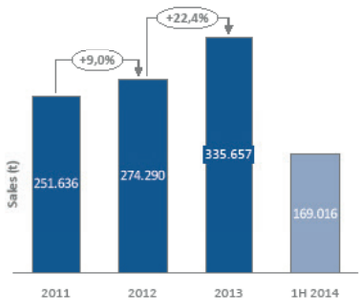

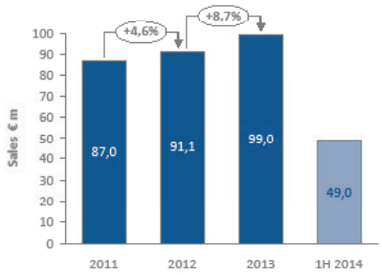

27

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 80 29. 09. 14 15:51

Makroekonomski obeti v letu 2015

Predstavljeno na konferenci:
Izzivi reciklažne industrije v Sloveniji
oktober 2014

dr. Janez Šušteršič
profesor ekonomske politike
partner in svetovalec v podjetju Re-forma, d.o.o

Vsebina

- Globina ekonomske krize v Sloveniji
- Potrebne strukturne reforme
- Ekonomska politika nove vlade

2/22

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 81 29. 09. 14 15:51

1

GLOBOKA EKONOMSKA KRIZA V SLOVENIJI

3

Izgubljena prednost

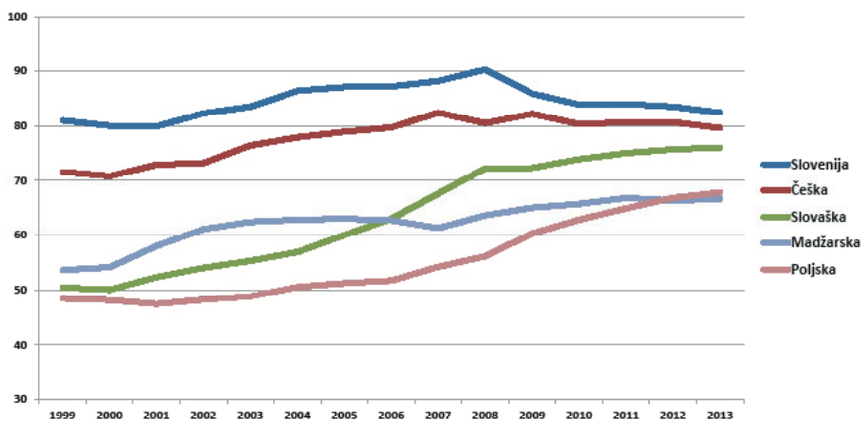

Raven BDP po kupni moči 1999-2013; EU27=100

(Eurostat)

4/22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 82 29. 09. 14 15:51

Izgubljena prednost (2)

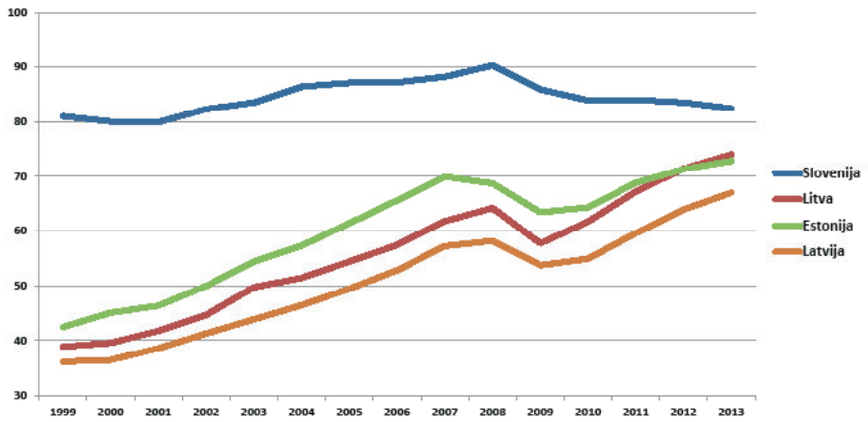

Raven BDP po kupni moči 1999-2013; EU27=100

(Eurostat)

5/22

Globoka recesija v Sloveniji

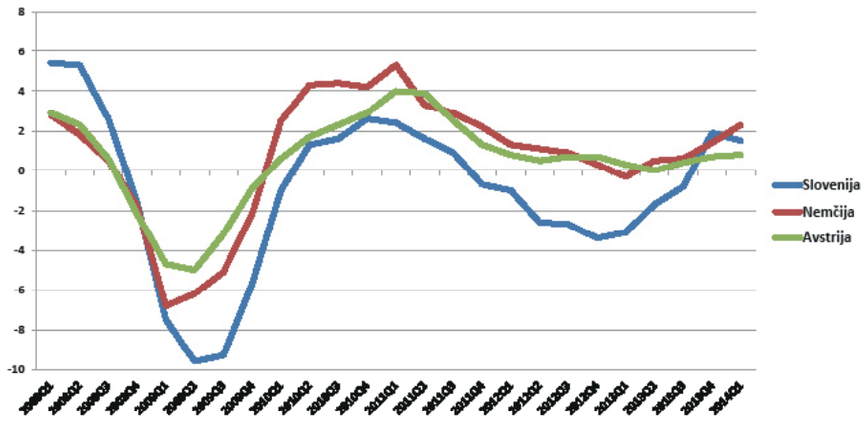

Realna stopnja rasti BDP, q/q-4, 2008q1-2014q1

(Eurostat)

6/22

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 83 29. 09. 14 15:51

Globoka recesija v Sloveniji(2)

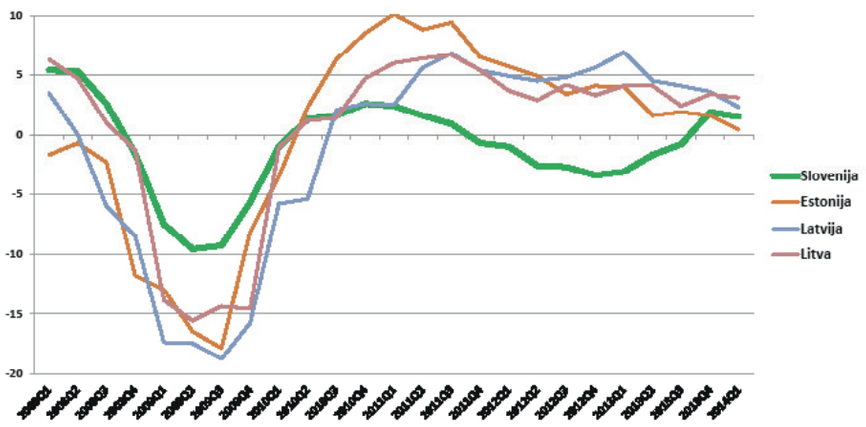

Realna stopnja rasti BDP, q/q-4, 2008q1-2014q1

(Eurostat)

7/22

Makroekonomski obeti za 2015 (spomladanske napovedi)

	Realna stopnja rasti BDP	Stopnja brezposelnosti	Inflacija
Evropska komisija	1,4	9,8	1,2
IMF	0,9	10,4	1,6
UMAR	0,7	10,0	1,1
Banka Slovenije	1,4	/	1,1
Za primerjavo, napoved Evropske komisije za:			
Avstrija	1,8	4,7	1,7
Nemčija	2,0	5,1	1,4

8/22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 84 29. 09. 14 15:51

Skokovita rast zadolženosti države

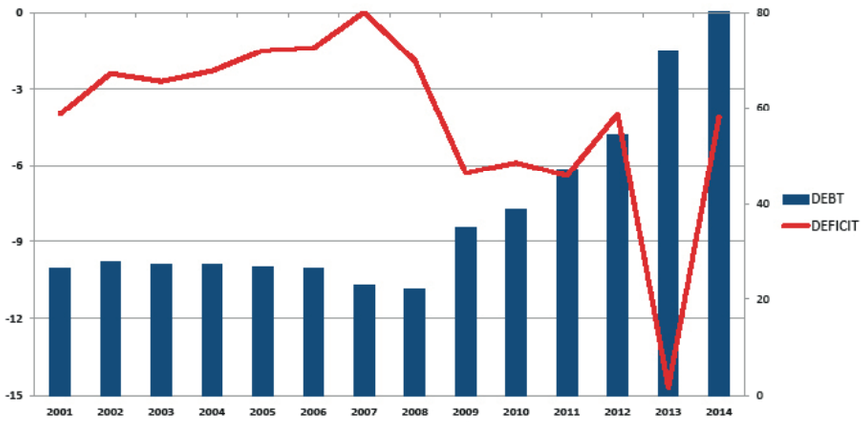

Primanjkljaj in dolg države kot % BDP, 2001-2014 (SURS)

Glavni razlogi za rast dolga: primanjkljaji + padec BDP + reševanje bank

9/22

Okvir za reševanje bančnega sistema

- **Do 2012**
  - Zaporedne dokapitalizacije Nove ljubljanske banke
  - Brez sprememb v upravljanju ali lastništvu
  - Brez sistemskega pristopa
- **2012-2014**
  - Sprejem in uveljavitev zakonodajnega okvira za Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB)
  - Slabo premoženje delno prenešeno na DUTB, vse največje banke dokapitalizirane s strani države
  - Skupni stroški trenutno ocenjeni na 1/3 BDP

10/22

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 85 29. 09. 14 15:51

Okvir za reševanje bančnega sistema (2)

- **Sedanje stanje**
  - Finančno prestrukturiranje podjetij je počasno
    - Pomanjkljiv zakonodajni okvir (insolvenčna zakonodaja)
    - Veliko deležnikov z nasprotnimi interesi
      - DUTB, banke, SDH, javno mnenje, finančni holdingi in druge družbe s prepletenim lastništvom ...
  - Bančni sektor je še vedno šibek
    - Bančne bilance še vedno niso povsem očiščene
    - Malo novega lastniškega kapitala, odpor do privatizacije
    - Razdolževanje je v teh razmerah ovira za gospodarsko rast

11/22

Okvir za privatizacijo

- **Od poletja 2014 državno premoženje upravlja Slovenski državni holding**
  - Za uveljavitev zakona je bilo potrebno leto in pol!
- **Državni zbor je v 2013 sprejel seznam 15 podjetij za privatizacijo**
  - Doslej le nekaj zaključenih postopkov
    - Aerodrom Ljubljana
    - Helios
    - Letrika
  - Mercator so upniki po letih političnega vmešavanja končno uspeli prodati

12/22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 86 29. 09. 14 15:51

2

NEDOKONČANE STRUKTURNE REFORME

13

Ocena napredka na izbranih področjih reform (Evropska komisija, pomlad 2014)

Področje reform	Napredek (na lestvici 1-5)
STABILNOST JAVNIH FINANC	MALO NAPREDKA (2)
VZDRŽNOST POKOJNINSKEGA SIST.	MALO NAPREDKA (2)
PRIVATIZACIJA	MALO NAPREDKA (2)
STABILNOST BANČNEGA SISTEMA	POMEMBEN NAPREDEK (4)
PRESTRUKTURIRANJE PODJETIJ	BREZ NAPREDKA (1)
INSOLVENČNA ZAKONODAJA	NEKAJ NAPREDKA (3)
UČINKOVITOST PRAVOSODJA	NEKAJ NAPREDKA (3)
ADMINISTRATIVNA BREMENA	BREZ NAPREDKA (1)
REFORMA TRGA DELA	NEKAJ NAPREDKA (3)
ZADRŽEVANJE RASTI PLAČ	MALO NAPREDKA (2)

14/22

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 87 29. 09. 14 15:51

Glavna priporočila EU za Slovenijo

Področje reform	Glavna priporočila
PRORAČUN	Znižati primanjkljaj pod 3% BDP v letu 2015 pretežno z zniževanjem izdatkov Oblikovati neodvisni fiskalni svet za nadzor spoštovanja ustavnega fiskalnega pravila
POKOJNINE	Povišati upokojitveno starost Spodbujati zasebno varčevanje v drugem stebru
TRG DELA	Zadrževati rast plač, vključno z minimalno plačo, da bi povečali konkurenčnost Spodbude za zaposlovanje mladih in starejših oseb Povečati privlačnost poklicnega izobraževanja
REŠEVANJE BANK	Privatizirati NKBM v 2014 in Abanko v 2015 Pripraviti strategijo za delovanje DUTB

15/22

Glavna priporočila EU za Slovenijo (2)

Področje reform	Glavna priporočila
PRIVATIZACIJA	Izpeljati privatizacijo s seznama 15 podjetij Pripraviti strategijo dezinvestiranja SDH v 2014
PRESTRUKTURI-RANJE	Oblikovati centralno skupino za prestrukturiranje Dodatno izboljšati insolvenčno zakonodajo Skrajšati trajanje pravnih postopkov
POSLOVNO OKOLJE	Liberalizacija reguliranih poklicev Zmanjšanje administrativnih ovir Okrepiti Agencijo za varstvo konkurence
KORUPCIJA	Izvesti učinkovite ukrepe za zmanjšanje korupcije
DAVKI (OECD)	Zmanjšati stopnjo dohodnine za vse razrede Odpraviti nižjo stopnjo DDV za ne-nujne dobrine

16/22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 88 29. 09. 14 15:51

3

EKONOMSKA POLITIKA NOVE VLADE

17

Odnos <u>političnih strank</u> do priporočil EU in drugih mednarodnih institucij

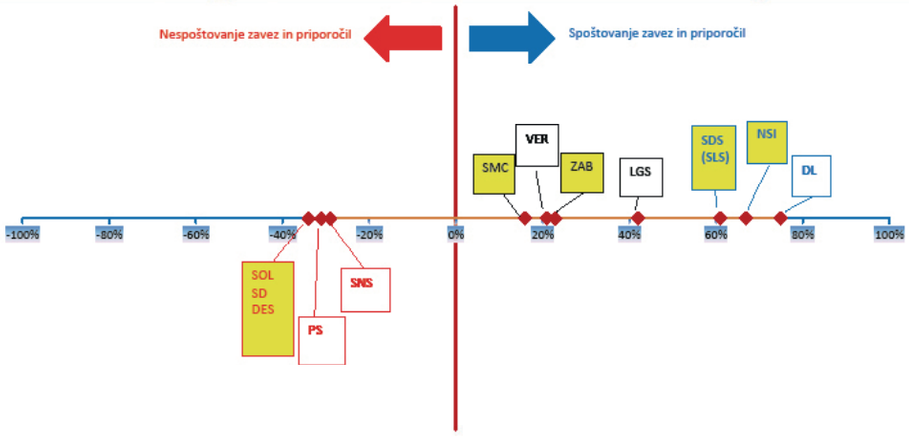

Izdelano s pomočjo avtorjeve predvolilne ankete (julij 2014, siol.net)

Normalizirano na interval -100 do +100 za ponazoritev zavračanja / strinjanja s priporočili;

Rumeno obarvane stranke so bile izvoljene v državni zbor (Združena levica ni odgovorila)

18/22

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 89 29. 09. 14 15:51

Odnos strank vladne koalicije do priporočil EU in drugih institucij

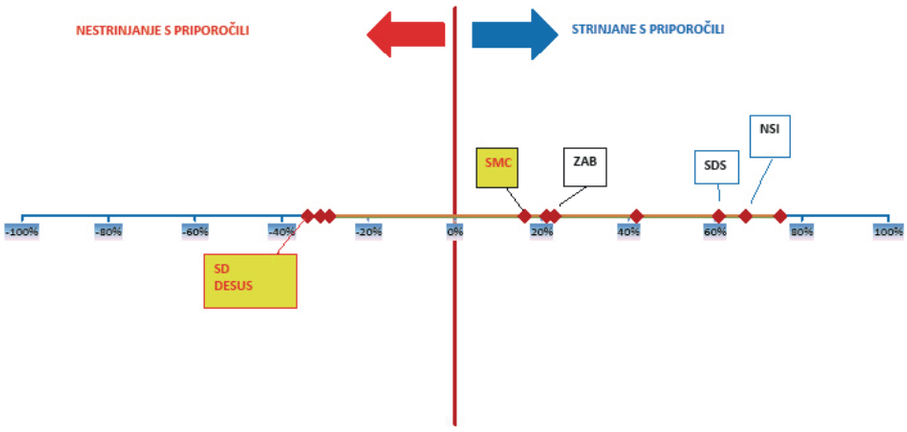

Izdelano s pomočjo avtorjeve predvolilne ankete (julij 2014, siol.net)
Normalizirano na interval -100 do +100 za ponazoritev zavračanja / strinjanja s priporočili;
Rumeno obarvane stranke so stranke vladne koalicije

19/22

Kako koalicijska pogodba upošteva ali ne upošteva priporočila EU

Področje reform	Glavna priporočila
PRORAČUN	Sklicevanje na priporočila, toda z rezervo in brez novih konkretnih ukrepov za krčenje izdatkov Fiskalni svet bo ustanovljen
POKOJNINE	Obljubljeno povišanje pokojnin O pokojninski reformi se bo „razpravljajo“
TRG DELA	Problem plač / stroškov dela ni omenjen Ukrepi za zaposlovanje mladih Vavčerska shema za vajeništvo Ukrepi za prožnost in manjšo segmentacijo
REŠEVANJE BANK	Brez jasnih načrtov glede privatizacije bank Strategija delovanja DUTB bo pripravljena

20/22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 90 29. 09. 14 15:51

Kako koalicijska pogodba upošteva ali ne upošteva priporočila EU(2)

Področje reform	Key recommendations
PRIVATIZACIJA	Nobenih zavez, niti glede veljavnega seznama 15 podjetij (odločanje od primera do primera) Veliko omejitev (ne infrastruktura, strateška in nadzorovana privatizacija...)
PRESTRUKTURI-RANJE	Boljša koordinacija deležnikov Povečati učinkovitost insolvenčnih postopkov Poskusno obdobje za sodnike, krajšanje zaostankov
POSLOVNO OKOLJE	Liberalizacija poklicev komaj omenjena Veliko obljub o zmanjšanju adminstrativnih ovir Brez krepitve Agencije za varstvo konkurence
KORUPCIJA	Napovedanih več ukrepov za boj proti korupciji
DAVKI (OECD)	Brez jasnih načrtov za znižanje obremenitve dela

21/22

Zaključek: zakaj nisem optimist?

- Ekonomski problemi so globoko zakoreninjeni v institucionalni in ekonomski strukturi, niso prehodni
- Volivci in vladne koalicije vse manj razumejo in podpirajo nujne strukturne reforme
- Več kot 25.000 pretežno mladih in izobraženih ljudi vsako leto zapusti Slovenijo, skupaj z nekaj najboljšimi podjetniki
- Sindikati in socialisti so močnejši od zagovornikov reform in gospodarskih združenj

22/22

BELEŽKE

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 91 29. 09. 14 15:51

Nekatera aktualna konkurenčno-pravna vprašanja s področja ravnanja z odpadki

mag. Mitja Kocmut
Odvetnik
Odvetniška družba Kocmut o.p., d.o.o.

Ustava RS

72. člen - zdravo življenjsko okolje

(1) Vsakdo ima v skladu z zakonom **pravico do zdravega življenjskega okolja**.

(2) **Država skrbi za zdravo življenjsko okolje**. V ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti.

(3) Zakon določa, ob katerih pogojih in v kakšnem obsegu je povzročitelj škode v življenjskem okolju dolžan poravnati škodo.

(4) Varstvo živali pred mučenjem ureja zakon.

67. člen – lastnina

(1) Zakon določa način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in **ekološka** funkcija.
(2) Zakon določa način in pogoje dedovanja.

74. člen – podjetništvo

(1) Gospodarska pobuda je svobodna.
(2) Zakon določa pogoje za ustanavljanje gospodarskih organizacij. Gospodarska dejavnost se ne sme izvajati v nasprotju **z javno koristjo**.
(3) Prepovedana so dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco.

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 92 29. 09. 14 15:51

Pogodba o delovanju Evropske unije

11. člen

Zahteve varstva okolja je treba vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Unije, zlasti zaradi spodbujanja **trajnostnega razvoja**.

Naslov XX (191.-193. člen)

(191. člen)

(1) Okoljska politika Unije prispeva k uresničevanju naslednjih ciljev:
- ohranjanju, varstvu in izboljšanju kakovosti okolja;
- varovanju človekovega zdravja;
- skrbni in preudarni rabi naravnih virov;
- spodbujanju ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov, zlasti v boju proti podnebnim spremembam.

(2) Cilj **okoljske politike Unije** je doseči visoko raven varstva, pri čemer se upošteva raznolikost razmer v posameznih regijah Unije. Politika temelji na previdnostnem načelu in na načelih, da je treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora plačati povzročitelj obremenitve. ...

Ustava RS

74. člen – podjetništvo

(1) Gospodarska pobuda je svobodna.

(2) Zakon določa pogoje za ustanavljanje gospodarskih organizacij. Gospodarska dejavnost se ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo.

(3) Prepovedana so dejanja nelojalne konkurence in **dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco**.

Pogodba o delovanju Evropske unije

Naslov VII – Poglavje 1 (101.-109. člen)

101. člen

(1) Kot nezdružljivi z notranjim trgom so prepovedani vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, zlasti tisti, ki:

a) neposredno ali posredno določajo nakupne ali prodajne cene ali druge pogoje poslovanja;

b) omejujejo ali nadzorujejo proizvodnjo, trge, tehnični razvoj ali naložbe;

c) določajo razdelitev trgov in virov nabave;

d) uvajajo neenake pogoje za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji in jih tako postavljajo v podrejen konkurenčni položaj;

e) pogojujejo sklepanje pogodb s tem, da sopogodbeniki sprejmejo dodatne obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takšnih pogodb.

(2) Vsi sporazumi ali sklepi, ki jih ta člen prepoveduje, so nični. ...

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 93 29. 09. 14 15:51

102. člen

Kot nezdružljiva z notranjim trgom je prepovedana vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na notranjem trgu ali njegovem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovino med državami članicami.

Takšna zloraba je zlasti:

a) neposredno ali posredno določanje nepoštenih nakupnih ali prodajnih cen ali drugih nepoštenih pogojev poslovanja;

b) omejevanje proizvodnje, trgov ali tehničnega razvoja na škodo potrošnikov;

c) uporaba neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji, ki slednje postavlja v podrejen konkurenčni položaj;

d) sklepanje pogodb, ki sopogodbenikom narekujejo sprejetje dodatnih obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takšnih pogodb.

106. člen

(1) Države članice glede javnih podjetij ali podjetij, katerim so odobrile posebne ali izključne pravice, ne smejo sprejeti ali ohraniti v veljavi ukrepov, ki so v nasprotju s pravili iz Pogodb, zlasti iz člena 18 in členov 101 do 109.

(2) Podjetja, pooblaščena za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, oziroma podjetja, ki imajo značaj dohodkovnega monopola, ravnajo po pravilih iz Pogodb, zlasti po pravilih o konkurenci, kolikor uporaba takšnih pravil pravno ali dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog, ki so jim dodeljene. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Unije.

(3) Komisija zagotovi uporabo določb tega člena in po potrebi na države članice naslovi ustrezne direktive ali sklepe.

107. člen

(1) **Razen če Pogodbi ne določata drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami. ...**

(2) **Z notranjim trgom je združljivo naslednje**: a) pomoč socialnega značaja, dodeljena posameznim potrošnikom, pod pogojem, da je dodeljena brez diskriminacije glede na poreklo zadevnih izdelkov; b) pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki; c) pomoč, dodeljena gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev Nemčije, kolikor je takšna pomoč potrebna za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je ta delitev povzročila. Pet let po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe, lahko Svet na predlog Komisije sprejme sklep o razveljavitvi te točke.

(3) **Kot združljivo z notranjim trgom se lahko šteje naslednje**: (a) pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, in v regijah iz člena 349 glede na njihov strukturni, gospodarski in socialni položaj; (b) pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice; (c) pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi; (d) pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem in konkurenci v Uniji v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi; (e) druge vrste pomoči, kakršne lahko Svet določi v sklepu, ki ga sprejme na predlog Komisije.

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 94 29. 09. 14 15:51

Pravo varstva okolja in konkurenčno pravo - I

- **74. člen Ustave RS:** (2. odstavek) Zakon določa pogoje za ustanavljanje gospodarskih organizacij. Gospodarska dejavnost se ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo + (3. odstavek) Prepovedana so dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco.
- **11. člen Pogodbe o delovanju Evropske unije:** Zahteve varstva okolja je treba vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Unije, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja.
- **Smernice o uporabi člena 81 Pogodbe ES za sporazume o horizontalnem sodelovanju**: poglavje o okoljskih sporazumih (nove smernice posebnega poglavja o okoljskih sporazumih več ne vsebujejo)
- **Odločba Komisije v zadevi CECED** (IV.F.1/36.718, 24.1.1999): podelitev posamične izjeme na podlagi identifikacije pozitivnih okoljskih učinkov
  - g. Monti (evropski komisar pristojen za konkurenco): "*When I took office as Commissioner responsible for Competition, I stressed before the European Parliament that **environmental concerns are in no way contradictory with competition policy. This decision clearly illustrates this principle**, enshrined in the Treaty, provided that restrictions of competition are proportionate and necessary to achieving the environmental objectives aimed at, to the benefit of current and future generations*".

Pravo varstva okolja in konkurenčno pravo - II

- **XXII Poročilo o politiki konkurence (1992):** izrecno izpostavlja nujnost interakcije med konkurenčnopravno politiko in pravom varstvom okolja ter pojasnjuje, da zasledovanje okoljevarstvenih ciljev ne izključuje uporabe pravil konkurenčnega prava
- **Poročilo o politiki konkurence za leto 2005:** ki med drugim poudarja, da je „[pri] uporabi politike konkurence v sektorju ravnanja z odpadki je skupni cilj doseči takšno izvrševanje politike konkurence in okoljske politike, da se medsebojno krepita, s čimer bi najbolje prispevali k cilju lizbonske strategije, da bo EU do leta 2010 postala najbolj dinamično, konkurenčno in trajnostno gospodarstvo na svetu, pri čemer se bo tudi izboljševala blaginja potrošnikov. Uporaba politike konkurence na področju ravnanja z odpadki je pomembna, ker bo trg recikliranih snovi v prihodnosti postal pomemben trg virov."
- **odločbe** AVK, Evropske komisije in nacionalnih organov za varstvo konkurence

Konkurenčno pravo

- področje konkurenčnega prava je v osnovi mogoče deliti na tri velika in medsebojno prepletena področja:
  - nadzor nad koncentracijami
  - prepoved omejevalnih sporazumov
  - prepoved zlorabe prevladujočega položaja
- dodatno je omeniti še:
  - prepoved omejevanja trga z oblastnimi akti in dejanji
  - državne pomoči

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 95 29. 09. 14 15:51

Praksa AVK

- koncentracija *Gorenje/Surovina* (306-24/2007-4, z dne 14.3.2007)
- koncentracija *Odpad/Stor-trans* (306-75/2009/5, z dne 21.8.2009)
- koncentracija *IGEM/PUP* (306-107/2010-11, z dne 14.12.2010)
- koncentracija *PUP/Karbon* (306-107/2010-11, z dne 14.12.2010)
- koncentracija *Embakom d.o.o./Komteks d.o.o./Snaga d.o.o./Javno podjetje center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o./Kocerod d.o.o./Kostak d.d./Snaga družba za ravnanje z odpadki in druge komunalne storitve d.o.o./Simbio d.o.o./Komunala Slovenska Bistrica d.o.o.* (306-8/2013/5, z dne 21.2.2013)
- zloraba prevladujočega položaja *Slopak* (306-125/2005-80, z dne 21.12.2006)
- postopek presoje morebitne kršitve prepovedi omejevalnih sporazumov *Slopak/Papir servis* (objava AVK z dne 22.2.2012)

Praksa Evropske komisije in sodišč EU

- zloraba prevladujočega položaja *DSD I* (zadeva C-385/07 P *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH v Komisija*, z dne 16.7.2009)
- prepoved omejevalnih sporazumov *DSD II* (zadeva T-289/01 *Duales System Deutschland* v *Commission*, z dne 24.5.2007)
- postopek presoje morebitne zlorabe prevladujočega položaja ARA (Altstoff Recycling Austria AG) na trgih ravnanja z odpadno embalažo (zlasti plastika in kovine) v zvezi z oteževanjem vstopa oziroma širitve konkurentov na trgih tako komunalne kot nekomunalne embalaže (18.7.2013 – povzetek relevantnih dejstev)

Praksa drugih nacionalnih organov za varstvo konkurence

- **Češka**: prepoved omejevalnih sporazumov – bid-rigging kartel štirih podjetij dejavnih na področju ravnanja z odpadki
- **Italija**: zloraba prevladujočega položaja na trgu zbiranja odpadnega papirja v območju več lokalnih skupnosti
- **Španija**: prepoved omejevalnih sporazumov – delitev trga odpadkov, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti
- **Nizozemska**: prepoved omejevalnih sporazumov – kartel treh zbiralcev ladijskih odpadkov v zvezi z določanjem cen
- **Turčija**: prepoved omejevalnih sporazumov – usklajevanje podjetij dejavnih na področju reciklaže papirja v škodo proizvajalcev papirja

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 96 29. 09. 14 15:51

Nekatera aktualna konkurenčno-pravna vprašanja

- definicija podjetja (zadeva *Panda Waste*)
- vprašanje definicije upoštevnih trgov (ozki geografski upoštevni trgi, vprašanje podeljevanja koncesij)
- zloraba prevladujočega položaja
- omejevalni sporazumi
- odgovornost države članice
- sodelovanje med zavezanci
- razmerja med zavezanci in skupnimi shemami/sistemi
- razmerja med skupnimi shemami/sistemi in izvajalci storitev

Hvala za pozornost!

Kontakt:
Mitja Kocmut, odvetnik
Odvetniška družba Kocmut o.p., d.o.o.
Komenskega cesta 12, 1000 Ljubljana
T: +386 59 034 222
F: + 386 59 034 223
E: info@kocmut.si

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 97 29. 09. 14 15:51

surovina

CELOVITO OBVLADOVANJE ODPADKOV
COMPREHENSIVE WASTE MANAGEMENT

Gorenje Surovina, d.o.o., Ulica Vita Kraigherja 5, SI-2000 Maribor

dinos

Nova KBM

Zbornik Konferenca REC 2014.indd 98 29. 09. 14 15:51

surovina
Gorenje Surovina d.o.o.

Celovito obvladovanje odpadkov

Na dvaindvajsetih lokacijah po vsej Sloveniji **odkupujemo in prevzemamo jekleni odpad, odpadne barvne kovine, kovinske odpadke** ter **odpadne nekovine, embalažo, električno in elektronsko opremo** in jih strokovno in okolju prijazno spreminjamo v industrijske surovine in energijo.

Pokličite na brezplačno številko **080 80 79**
in naj tudi vaši odpadki postanejo naša skrb!

www.surovina.si

www.dinos.si

MODRA ŠTEVILKA
080 44 33

ODKUP

dinos

starega papirja

kovin

in barvnih kovin

dinos

Dinos d.d., Šlandrova ulica 6, 1000 Ljubljana

Stanovanjski kredit
BODITE PRIPRAVLJENI
ZAŽIVETI NA SVOJEM
• NIŽJA OBRESTNA MERA IN DOBA ODPLAČEVANJA DO 31 LET
• BREZPLAČNO SVETOVANJE ARHITEKTA*
PONUDBA VELJA DO 31.12.2014 ALI DO PORABE SREDSTEV
OBIŠČITE WWW.NKBM.SI IN SE Z NAŠIMI SVETOVALCI
PRIPRAVITE NA JUTRI.
T: 080 17 50 | SKYPE: NOVAKBM | NAGRADNA IGRA NA NOVA KBM
Nova KBM
PRIPRAVLJENI NA JUTRI
* Ob najetju kredita nad 35.000 EUR vam podarimo 1 uro svetovanja

BRONASTI SPONZOR

LINFIS d.o.o.

REC 2014
Konferenca reciklažne industrije
2. in 3. oktober 2014
Kongresni center, Terme Olimia